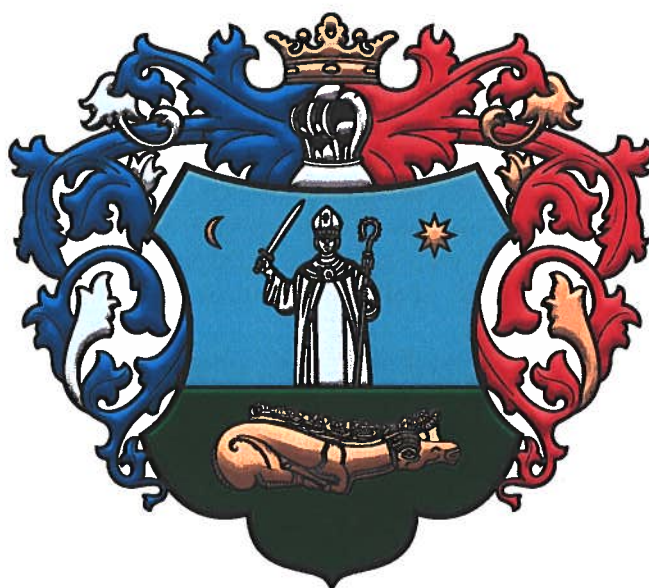

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

**Tápiószentmárton
Nagyközség Önkormányzata**

2021-2026

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	4
Bevezetés	4
A település bemutatása	4
A község története.....	4
A település fekvése:	7
Értékeink, küldetésünk.....	10
Célok.....	11
A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja.....	11
A HEP helyzetelemző részének célja.....	11
A HEP IT célja.....	12
A HEP jelentősége	12
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	13
1. Jogszabályi háttér bemutatása	13
1.2. Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.	13
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	14
2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal.....	15
2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása	18
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	18
3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet	20
3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció.....	20
3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások.....	26
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció	29
3.5 Telepek, szegregátumok helyzete	31
3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés	31
3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása.....	33
3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal	34
3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.	34
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	35
4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek.....	35
4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége	40
4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése	40
4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége.....	44
4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.	50
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	51
5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége	51
5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)	53
5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe	54
5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak.....	55
5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti.....	55
5.6 A nők szerepe a helyi közéletben	55
5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések	55
5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.	56
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	56

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.).....	56
6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete	60
6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés	60
6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen	63
6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.	63
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	64
7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái.....	64
7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei	65
7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés	65
7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen.....	66
7.5 A fogyatékossgal élők helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések	66
7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása	66
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	67
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	67
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	68
1. A HEP IT részletei	68
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	68
Jövőképünk.....	69
Az intézkedési területek részletes kifejtése	71
Romák és/vagy mélyszegénységben élők.....	71
Gyermekek.....	74
Idősek.....	77
Nők:	80
Fogyatékkal élők:	83
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	86
3. Megvalósítás	89
3.1 A megvalósítás előkészítése	89
3.2 A megvalósítás folyamata.....	89
3.3 Monitoring és visszacsatolás	92
3.4 Nyilvánosság	92
3.5 Kötelezettségek és felelősség	92
3.6 Érvényesülés, módosítás.....	93
4. Elfogadás módja és dátuma	94

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva**, Tápiószentmárton Nagyközség Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

A község története

Sokarcú, változatos táj a Tápió vidéke, s ennek talán legjellegzetesebb települése Tápiószentmárton. Földjén ölelkezik a Gödöllői-dombvidék legdélebbi nyúlványa, az Alföld néhol homokbuckás és ugyanakkor már kiváló löszös földjével. Itt találkozik a Tápió-patak Y-szerű három szára, itt lesz az Alsó- és Felső-Tápióból az egyesült ág.

A kedvező természetföldrajzi alapoknak köszönhetően Tápiószentmárton és környéke évezredek óta folyamatosan lakott hely. Az emberi megtelepedés első nyomai a pleisztocén korszakba nyúlnak vissza. Az i.e. VI. század közepén kelet felől szkíták nyomultak be az Alföldre, így a Tápió vidékére is. A szkíták egyik fő érdeme tájunkon a vasművesség meghonosítása volt. Igen fejlett volt az ötvösművészetük, melynek legjelentősebb emlékét, a „szkíta aranyszarvast” éppen Tápiószentmártonban, az Attila-dombon a Magyar Nemzeti Múzeum régészei találták meg 1923-ban. A becses leletet azóta is ott őrzik, de helyi kötődését mutatja, hogy szinte Tápiószentmárton szimbólumává vált, címerében is megjelent.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A falu neve meglehetősen későn, 1438-ban bukkan fel először írott forrásban (a Tápiószentmártonhoz tartozó Sőreg már 1219-ben), akkor viszont mindjárt egy megyei jelentőségű esemény kapcsán tudósít Tápiószentmártonról az illető – Hédervári Lőrinc által kiadott – oklevél. Az említett év október 1-jén ugyanis Pest és Pilis vármegye rendjei Tápiószentmárton mellett tartották közgyűlésüket.

Az 1541-ben Budát meghódító oszmán csapatok Tápiószentmártont is elfoglalták, és szultáni khász-birtokként a budai szandzsák pesti náhijéjébe osztották be. A korábbi magyar birtokos családok közül csak a Kubinyiak tudták megtartani javaikat, de újabb nemesi családok is jöttek, például a Sötérek, a Péczeliek vagy a Blaskovichok.

A XVII. század végén elhagyott és pusztulásnak indult falunak többnyire a közeli, védelmet nyújtó mezővárosokba (főleg Cegléd és Nagykőrös) menekült lakói 1702-ben próbáltak meg visszatelepülni, de ezt a Rákóczi-szabadságharc hadműveletei megakadályozták. A község a szabadságharc után még hosszú évtizedekig szinte lakatlan maradt. Az 1730-as években még jelentéktelen pusztá volt, de 1744-ben is mindössze 15 beköltözött család lakta.

Az újjátelepülés, és ezzel a népességszám gyarapodása az 1740-es évek második felében indult meg. Ez összefüggött a falu birtokosainak – például a Kubinyiak, Blaskovichok – Tápiószentmártonba történt vissza-, illetve letelepülésével.

A XIX. század első harmadára a lélekszám megduplázódott, és az 1828. évi összeíráskor már 2118 lakost jegyeztek fel, akik 186 házban éltek.

A XIX. században területhasznosítás módja számottevően módosult, hangsúlyai eltolódtak. A falu határában fekvő földeken megnőtt a szántók részaránya, ahol búzát, rozst, kendert termesztettek. A híres, jó minőségű szentmártoni búzát nem csak a környék mezővárosaiban és Pesten, hanem külföldön is szívesen vásárolták. A juhtartás is megmaradt, de némileg veszített súlyából, illetve újra megjelent immár istállózó formában is a lótenyésztés.

Az urbanizációs folyamat a településképen is megmutatkozott. A majorságok kiterjesztésével a XIX. századra a tápiószentmártoni tanyák megszűntek, helyükre majorsági épületek települtek. Ugyanakkor pontosan emiatt a belterület kertes jellegűvé vált, hiszen a jobbágyság a kertjeiket kénytelenek voltak a határból a belterületre áttelepíteni. A szalagtelkes településrészek mellé a síksági térszínhez, illetve az extenzív mezőgazdaság helyigényéhez igazodó halmazszerű házcsoportok, utcák épültek.

Az 1848-49-es forradalom és szabadságharcban a környék fényes magyar hadisíkság helyszíne volt. A közeli Tápióbicske melletti csatában, 1849. április 4-én kezdődött a dicsőséges tavaszi hadjárat. A szabadságharc bukása után az úrbéres viszonyokat már nem állították vissza, és országszerte megtörtént a jobbágyfelszabadítás. Ezt követően megtörtént a határok tagosítása, amire Tápiószentmártonban 1857-ben került sor.

Az aktív keresők több mint 80%-a a mezőgazdaságban dolgozott egészen a XX. század közepéig, de a terciér szektor is mind a humán erőforrást, mind pedig intézményrendszerét tekintve gyarapodott. A gazdasági szolgáltatásokat 1877-ben egy vegyeskereskedés és négy szatócs képviselte. A társadalmi szolgáltatásokat tekintve is szépen gyarapodott a falu. 1874-ben anyaegyházzá vált a római katolikus egyház, és egy új, Szent Mártonról elnevezett templomot építettek a falu központjába. A már működő katolikus iskolát 1910-ben négy tanteremre bővítették. Ekkor az evangélikus iskola kettő tanteremmel működött.

A lakosságszám növekedése megmutatkozott a településképen is. Az újabb templom falu központjába kerülésével tovább erősödött centrum szerepe. A külterületek népessége is nőtt, és szorosabbá váltak kapcsolataik az anyatelepüléssel. Emiatt 1877-ben Sőreget Tápiószentmártonhoz csatolták, és 1913-ban már nyolc külterületi lakott helye volt a falunak. A belterület is kiterjedt: a régi Tápiószentmártontól, azaz az Ófalutól keletre, az Alsó-Tápió holtmedrének túloldalán az 1923-as Nagyatádi-féle földreform nyomán létrejött egy új településrész, az Újfalú.

Az első világháborúban a községből 510 fő vett részt, akik közül 98-an sohasem tértek vissza. Az 1920-as évek elején a már említett Nagyatádi-féle földreform során az ún. Újföld és Irsai út melletti határreszen kiosztott több száz hold szántóföld az igényeket nem elégítette ki. Az üzemméret legtöbb földművesnek nem tette lehetővé a gazdaságos termelést, ezért földjét eladta. Ez egyrészt a nagybirtokok túlsúlyát biztosította (1938-ban a határ 2/3-a a száz hold felett gazdálkodók kezén volt), másrészt paradox módon a mezőgazdaságban dolgozók arányát növelte, hiszen a zsellérek a nagybirtokokhoz szegődtek el. 1910 és 1930 között Tápiószentmártonban 84,5%-ról 87,6%-ra nőtt az agráriumban munkát vállalók száma úgy, hogy a Tápió-vidéken valamennyi településen csökkent. A két világháború közötti Tápiószentmárton legnagyobb beruházása az 1940-es években kiépített villanyvezeték-hálózat volt. A korszakban – elsősorban a természetes szaporodásnak köszönhetően – a lakónépesség tovább nőtt, és 1949-ben elérte addigi történetének csúcsát, a 6910 főt. A második világháborúban Tápiószentmártonból 186 fő vett részt, közülük 95 fő nem tért haza. 1945 februárjában a benyomuló szovjet csapatok 30 férfit kényszermunkára hurcoltak el. 1945-ben itt is elindult a földosztás, és a nagybirtokokat kiosztották az igénylők között. A kiutalt földeken rendkívül nagy nehézségekkel indult meg a termelés, és a tanyásodás egy újabb hulláma indult el. Nem sokáig, mert 1949-ben kezdetét vette a kollektivizálás. Ekkor az iskolákat, néhány lakóházat és a boltokat vették állami tulajdonba, a műemléki értékű – de burzsoá reliktnak minősített – földesúri kúriákat pedig lerombolták.

A helyi társadalomnak a legnagyobb érvágást azonban az 1949-ben megindult téjeszesítési hullám jelentette. 1949-ben több termelőszövetkezet alakult a faluban, amelyek néhány éven belül megszűntek, vagy 1956 után újjáalakultak. 1960-ban szinte valamennyi paraszti birtokot felszámolták, és belőlük újabb, Rákóczi, valamint Kossuth nevét viselő TSZ-ek alakultak. 1965-ben a Sőregen működő Úttörő Termelőszövetkezet egyesült a tápiószőlősi Új Barázda MGTSZ-szel, az önálló sőregi TSZ-t pedig megszüntették. 1975-ben a Kossuth és a Rákóczi TSZ Aranyszarvas MGTSZ néven egyesült. Bár ez utóbbi az 1980-as évekig többféle terményből (pl. búza, kukorica, cukorrépa, zöldborsó) megyei és országos átlagban is kiemelkedő termésátlagokat ért el, nem feledtette azt, hogy a helyi társadalom évszázadokig jellegadó rétegét, a parasztságot megfosztották attól, amiből és amiért élt: a földjétől.

Az 1950-től önálló tanácsú községi, 1970-től pedig a nagyközségi jogállással rendelkező Tápiószentmártonban az infrastrukturális beruházások a községi igényszinthez alkalmazkodtak mind volumenükben, mind összetételükben. 1958-ban készült el a falu kultúrháza, és itt kapott elhelyezést a községi könyvtár is. 1970-ben egy új iskola készült el tornateremmel, és ebben az épületben tanulnak ma is a felső tagozatos gyerekek. Csak az 1980-as években történt meg a faluba bevezető utak kétsávossá szélesítése, de a belterületi mellékútvonal-hálózat zöme egészen az 1990-es évekig nem volt portalanítva. Viszonylag későn, 1978-1982 között létesült a község vízműve, és kiépült a vízvezeték gerinchálózata is. A legfontosabb momentum és a település történetének egyik legnagyobb hatású mozzanata volt az, hogy 1969-ben a község keleti részén szénhidrogén kutatófúrás alkalmával 51 °C-os termálvizet találtak, amire egy fürdőt létesítettek.

A falu a XX. század első felében zárt agrártelepülés volt, a mezőgazdasági keresők aránya még a Tápió-vidék helységei között is a legmagasabb volt, 1960-ban 74%, 1970-ben 56%, 1980-ban 27%, 1990-ben pedig 26,6%.

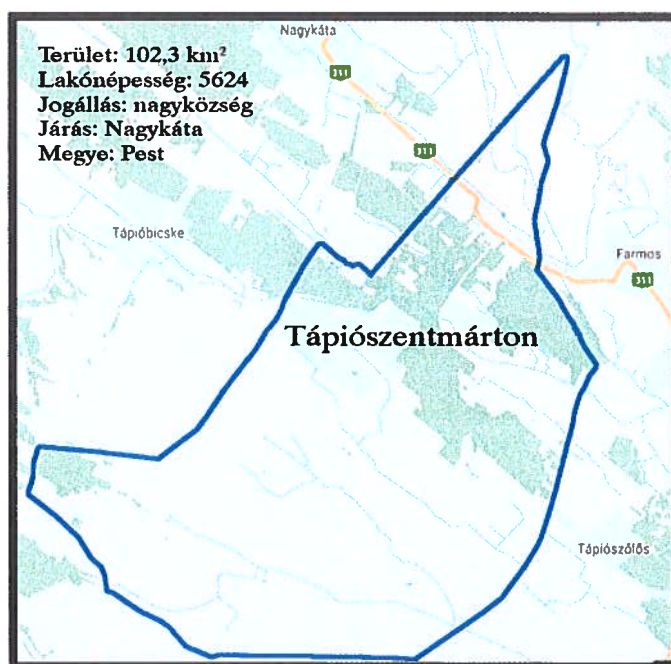
Az ipar rendszerváltás utáni összeomlása Tápiószentmárton – a környékbeli városokkal ellentétben – kevésbé érintette. A Comporgan megszűnt, de a ruhaipari szövetkezet német tulajdonban még sokáig működött, illetve 1995-ben megtelepedett a virágföldek csomagolásával és forgalmazásával foglalkozó Földker Kft. A szolgáltató szektor intézményei a nagyközségben megmaradtak, bővültek, sőt újabbak is létesültek (pl. sportcsarnok, tanuszoda, Kincsem Park stb.).

Potenciális turisztikai attrakciói is sok lehetőséget rejtnek magukban, hiszen mind természeti adottságaiban, mind pedig épített attrakcióit tekintve az egész Tápió-vidék egyik leglátogatottabb idegenforgalmi központja, nemzetközi ismertséggel és vonzóhatással.

A település fekvése:

Az Alsó-Tápió-mente legnagyobb lélekszámú faluja. Autóval a 4-es számú főút 54-es és 55-ös kilométerszelvényei között leágazó mellékútról vagy a 31-es útról közelíthető meg a legegyszerűbben. Vasúthálózatba bekapcsolt település, Budapest–Újszász–Szolnok-vasútvonal mentén helyezkedik el.

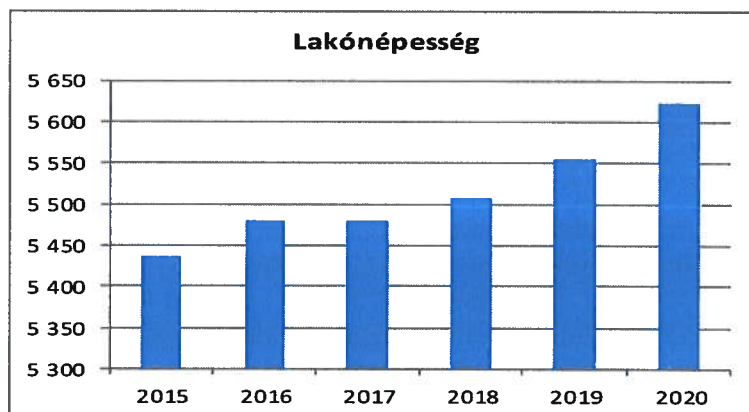
A település Nagykátai kistérség részeként Pest megye keleti részén terül el. A megyeszékhelytől és egyúttal a fővárostól 60, a kistérségi központtól, Nagykátától 7 km-re található. A természetföldrajzi tájbesorolás alapján a nagyközség az Északi-középhegységhez tartozó Gödöllői-dombság és a Duna-Tisza közí síkvidék középtájának, a Gerje-Perje-sík találkozásánál helyezkedik el, az Alsó- és Felső-Tápió folyók összefolyásánál. A falu óriási határa (104,5 km² – 6. legnagyobb Pest megyében) biztosítja, hogy mindkét térszín potenciális előnyeit összpontosítsa és megerősítse. Tápiószentmárton tehát eltérő adottságú térszínek találkozásánál létrejött település, és ebből a heterogén földrajzi helyzetből

származíksokféle helyzeti energiája.

Tápiószentmárton demográfiai adatai:

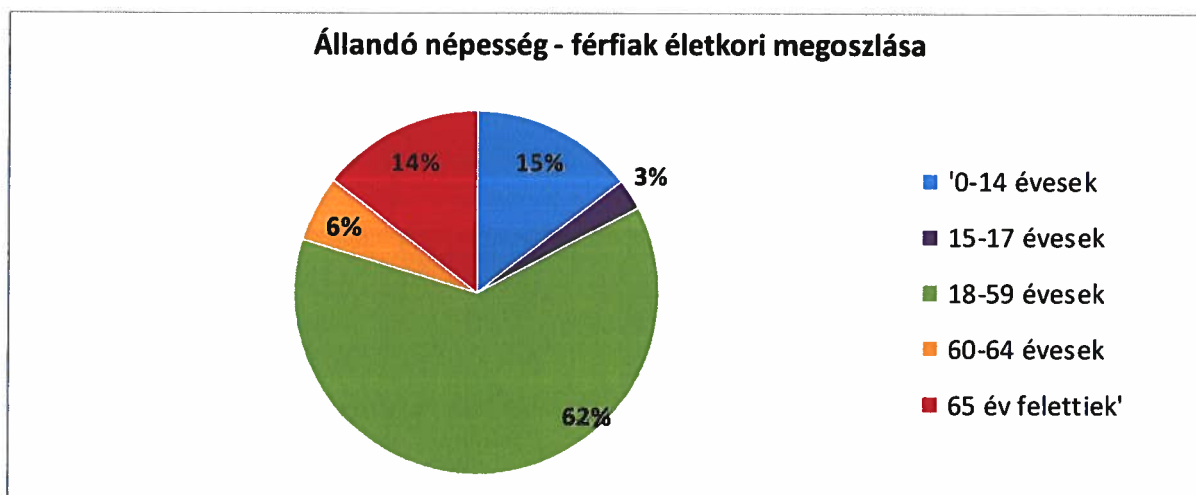
A településre az elmúlt években a lakónépesség kismértékű, de állandónak mondható növekedése jellemző. A lakosságszám emelkedése nagyrészt a településre a fővárosból beáramló, és letelepedő családok egyre gyarapodó számának köszönhető. Az ideköltözők nagyrésze az üdülőterületen vagy a település külső, zártkerti részén vásárol magának ingatlant, a kedvezőbb ingatlanáraknak köszönhetően. Céljuk általában az állandó letelepedés, a vidék adta lehetőségek kihasználásával.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Tápiószentmártonban a lakónépesség nemek szerinti aránya az országoshoz hasonló, a nők 51%-ot, a férfiak 49%-ot képviseltek.

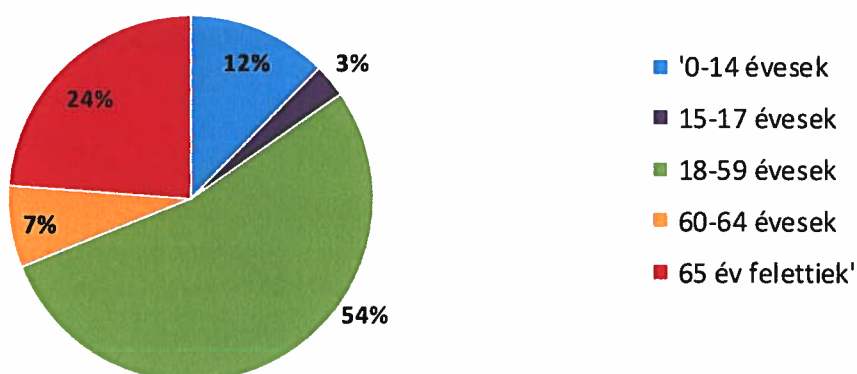
A népesség nemenkénti és korcsoportonkénti összetételét elemezve megállapítható, hogy 60 éves kor alatt a férfiak aránya nagyobb a lakosság körében, míg 60 éves kor felett az arány jelentősen megfordul, mely azt jelenti, hogy a férfiak várható élettartama jóval alacsonyabb a nőkéénél, ami megfelel az országos tendenciának is.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

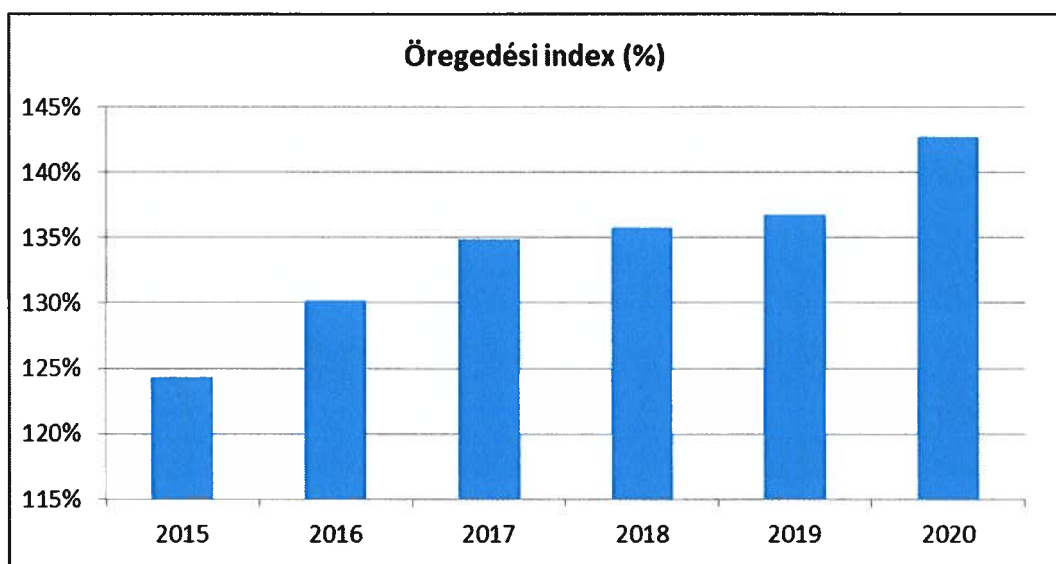
Állandó népesség - nők életkori megoszlása

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

A lakosság körében a 0-14 éves korú lakosság száma sajnálatos módon folyamatosan csökken, míg a 65 év felettiek aránya évről-évre nő, melyet jól szemléltet a településre vetített öregedési index is.

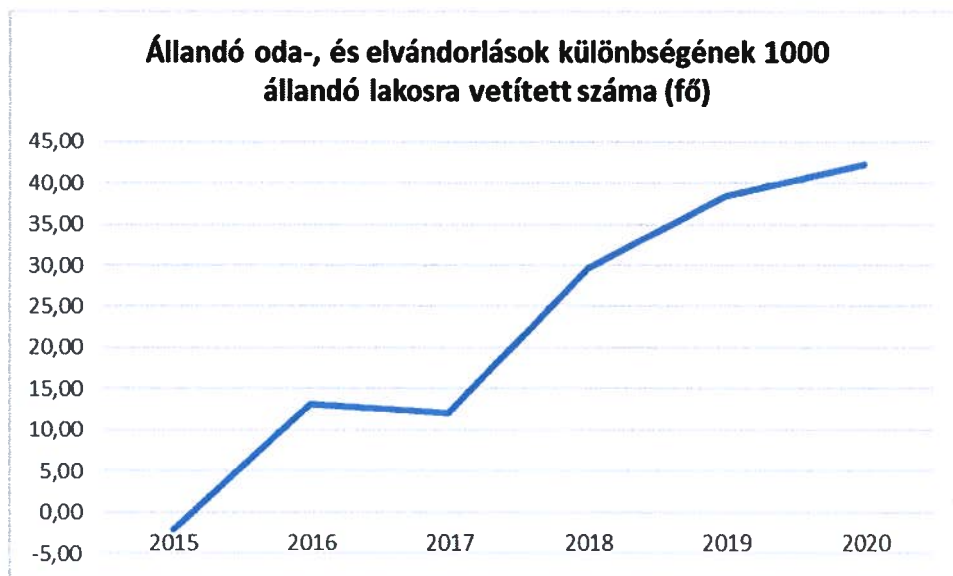
A demográfiai öregedés, azaz az időskorúak népességen belüli arányának emelkedése, illetve a népesség átlagos, illetve medián életkorának növekedése részben születések számának következménye, mindemellett azonban nagy szerepet játszik benne az életésélyek javulása, az idősök abszolút számának jelentős emelkedése is. A korösszetétel változásainak harmadik összetevője a vándorlás lehet, mely településünkre is jellemző. Sok fiatal költözik el településünkről, a viszonylag jobb lehetőségeket biztosító fővárosba, még ha csak időlegesen is.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

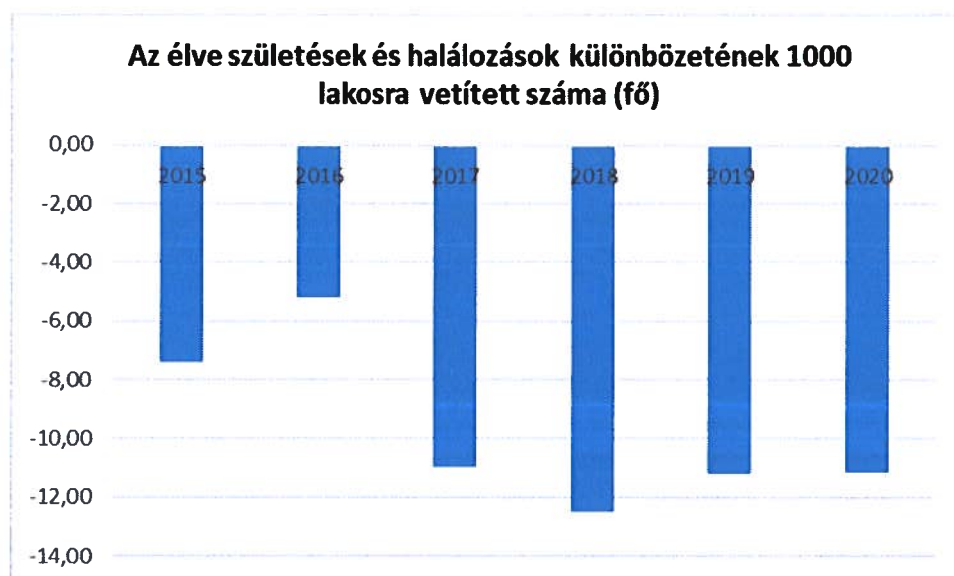
Tápiószentmárton idősoros adatait elemezve jól látszik a Pest megyei és budapesti vándorlási folyamatok közötti összefüggés. Budapest vándorlási deficitet jelentő időszakai együtt jártak Pest megye szinte valamennyi településének elvándorlási többletével.

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Tápiószentmárton népességének alakulását – a vándorlásoktól eltekintve – a születések és halálozások száma és ezek egyenlege szabja meg. Ez az ún. természetes szaporodás, amely tehát az élveszületések és a halálozások különbözete. A természetes szaporodás negatív értékű, mely szerint a halálozások száma meghaladja a születéseket.

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte előmozdítja és védi az esélyegyenlőséget minden ember számára (férfi és nő, idős és fiatal, egyedülálló szülők), és minden társadalmi csoport számára (kisebbségek, fogyatékos emberek, külföldi állampolgárok stb.) Az esélyegyenlőség biztosítása a kormány, az állam, az önkormányzatok

és intézményeik feladata. Az élet valamennyi területén meg kell előzni a hátrányos megkülönböztetést, és elő kell segíteni az egyes társadalmi csoportok tagjainak esélyegyenlőségét. Tápiószentmárton Nagyközség Önkormányzata a település működését, fejlesztését meghatározó alapvető dokumentumaiban folyamatosan érvényesíti az esélyegyenlőségi szempontokat. Célunk, hogy a településen élők számára elérhetővé tegye a közszolgáltatásokat, biztosítsa az idősök, a fogyatékkal élők és a hátrányos helyzetű polgárok esélyegyenlőségét az élet különböző területein, valamint vonzóvá tegye a települést a környék lakói számára. Ennek érdekében, a fenti célok minél hatékonyabb és eredményesebb megvalósítása érdekében megalkotja esélyegyenlőségi programját: elemzi a településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének alakulását, meghatározza az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő célokat, a célok eléréséhez szükséges intézkedéseket, feladatokat.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Tápiószentmárton Nagyközség Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkriminációmentességet,

szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

Az esélyegyenlőség megvalósításának alapfeltétele az önkormányzat valamennyi folyamatában kialakításra kerülő diszkrimináció- és szegregációmentesség. Az esélyegyenlőségi program fókusza a lakosság hátrányos helyzetű csoportjaira irányul, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és

beruházások ellenére korlátozott maradna a különböző területeken jelentkező hátrányait kompenzáló helyi esélyegyenlőségi intézkedések hiányában. Az önkormányzat célja olyan intézkedések, eljárások és programok megfogalmazása, melyek egyértelműen hozzájárulnak egy összetartó szolidáris közösség megerősítéséhez a hátrányos diszkrimináció megszüntetésével, az esélyegyenlőség, egyenlő bánásmód biztosításával a hátrányos helyzetű csoportok számára.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmazására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2. Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Az önkormányzat a feladat- és hatáskörébe tartozó önkormányzati ügyekben – törvény keretei között – önállóan mérlegelhet. Az állampolgári öngondoskodás, együttműködési készség erősítését szolgálja az a felhatalmazás, amely szerint a képviselő-testület – törvényi felhatalmazás alapján – egyes közszolgáltatások igénybevételét rendeletében feltételekhez kötheti. Tápiószentmárton Nagyközség önkormányzati Képviselő-testülete törvényi felhatalmazás alapján a következő az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő önkormányzati rendeleteket alkotta:

Tápiószentmárton Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 5./2018. (XI.29.) önkormányzati rendelete a települési támogatásról és az egyéb szociális ellátásokról.

A rendelet az alábbi támogatásfajtákról határoz:

1. Rendkívüli települési támogatás
2. Rendkívüli gyermekvédelmi
3. Rendkívüli települési temetési támogatás
4. Rendszeres települési lakásfenntartási támogatás
5. Ápolási támogatás
6. Gyógyszertámogatás
7. Természetben nyújtott szociális ellátások:
 - Köztemetés
 - Szociális tűzifa
8. Szociális alapszolgáltatások:
 - Étkeztetés
 - Házi segítségnyújtás
 - Családsegítés

Tápiószentmárton Nagyközség Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

1. a diszkriminációmentességet,
2. szegregációmentességet,
3. az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
4. a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
5. a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából. További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt, a HEP Fórumon felmerülő vélemények, javaslatok feldolgozását és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokkal történő együttműködést.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)
Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)
„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)
Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)
Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)
Országos Foglalkoztatási Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

1. Költségvetési koncepció: az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 24. § értelmében A jegyző, által elkészített, a következő évre vonatkozó költségvetési rendelet-tervezetet a polgármester nyújtja be a képviselő-testületnek, melyet a testület rendelet formájában hagy jóvá.

2. Gazdasági program: az Möt. 116. §-a értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

3. Szolgáltatástervezési koncepció: az Szt. 92. §-a szerint a legalább kétezer lakosú települési önkormányzat a településen, fővárosban élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében szolgáltatástervezési koncepciót készít.

4. A településrendezés és a településkép védelme a települési önkormányzat feladata, az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban 1997. évi LXXVIII. tv.) 6. §-a alapján a települési önkormányzat településfejlesztési és településrendezési feladatokat lát el.

5. Településfejlesztési koncepció: 67/2020 (X.22.) Képviselő-testületi határozat. Az 1997. évi LXXVIII. törvény értelmében a fejlesztés összehangolt megvalósulását biztosító és a településrendezést is megalapozó, a település közigazgatási területére kiterjedő önkormányzati településfejlesztési döntéseket rendszerbe foglaló, önkormányzati határozattal elfogadott dokumentum, amely a település jövőbeni kialakítását tartalmazza. A fejlesztési koncepció elsősorban településpolitikai dokumentum, amelynek kidolgozásában a természeti-művi adottságok mellett a társadalmi, a gazdasági, a környezeti szempontoknak és az ezeket biztosító intézményi rendszernek van döntő szerepe. A törvény 7. §-a értelmében a

településfejlesztési koncepcióban foglaltak megvalósítása érdekében a városok és több település közös fejlesztési tervezése esetén integrált településfejlesztési stratégiát kell készíteni. Az integrált településfejlesztési stratégia meghatározza a települések településfejlesztési tevékenységét, összehangolja a különböző szakpolitikai megközelítéseket, összefogja és ütközteti az érintett partnerek (üzleti szektor, civil szektor, közszféra szereplői, lakosság) céljait, elvárásait, meghatározza a fejlesztési célokat, azok finanszírozási módját, továbbá a megvalósítás és fenntartás módját is összefüggéseiben kezeli.

6. Településszerkezeti terv: 68/2020. (X.22.) Képviselő-testületi határozat. Az 1997. évi LXXVIII. törvény 10. §-a szerint a településszerkezeti terv meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területrészek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését, az országos és térségi érdek, a szomszédos vagy a más módon érdekelt többi település alapvető jogainak és rendezési terveinek figyelembevételével a környezet állapotának javítása vagy legalább szinten tartása mellett. A településszerkezeti tervet a települési önkormányzatnak legalább tízévenként felül kell vizsgálnia, és szükség esetén a terv módosításáról vagy az új terv elkészítéséről kell gondoskodnia. A tízévenkénti szükséges felülvizsgálat során gondoskodni kell az időközben történt módosítások egységes tervbe foglalásáról.

7. Helyi Építési Szabályzat és Szabályozási Terv: a Tápiószentmártonban irányadó előírásokat a Tápiószentmárton Helyi Építési Szabályzatáról szóló 7/2020.(X.22.) önkormányzati rendelet szabályozza.

8. Településképi Arculati Kézikönyv: Tápiószentmárton Nagyközség Önkormányzata a 145/2017.(XII.07.) Képviselő-testületi határozattal döntött, a településképi védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény felhatalmazása alapján, Tápiószentmárton Településarculati Kézikönyvének tartalmáról.

9. Településképi Védelméről szóló 11/2017.(XII.13.) önkormányzati rendelet, Tápiószentmárton Nagyközség Önkormányzata a településképi védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény 12. § (2) bekezdés felhatalmazása alapján megalkotta a településképi védelméről szóló rendeletét.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

1. Tápió-vidéki Többcélú Kistérségi Társulás:

2004. nyarán megalakult a Tápió-vidéki Többcélú Kistérségi Társulás, 11 település részvételével, azzal a céllal, hogy az önkormányzatok több szociális és néhány közoktatási feladatának összehangolásával, a megfelelő szakmai háttér megteremtésével, a kötelező feladataikat mind magasabb szinten és költséghatékonyan tudják ellátni. 2005 tavaszára a statisztikai kistérség valamennyi települése csatlakozott így a Társulás jogosult lett a költségvetési törvény nyújtotta kiegészítő normatív támogatások igénybevételére, szociális és közoktatási feladatok ellátására. A 2006-os önkormányzati választásokat követően 3 település Mende, Sülysáp és Úri élt a törvény adta lehetőséggel és átsorolását kérte a Nagykáti kistérségbe, így 2007 őszétől a társulást 16 település alkotta. Ez az állapot tartott egészen 2013. december 31-ig, amikor Kóka, Mende, Sülysáp, Szentlőrincvára, Szentmártonkátá, Tápiószecső, Tóalmás és Úri települések kiléptek a Társulásból. Így a Társulás elnyerte mai

formáját, tagjai Farnos, Nagykáta, Pánd, Tápióbicske, Tápiógyörgye, Tápióság, Tápiószele és Tápiószentmárton. A társulás irányító szerve a Társulási Tanács, mely a tagönkormányzatok által megválasztott delegáltakból áll. A Társulás elnökét és helyetteseit a Társulási Tanács tagjai maguk közül választják, ahogy a bizottságok tagjait is. A Társulás elnöke Dorner Gábor Nagykáta város delegáltja, helyettesei: Kanyó Sándor Tápióbicske delegáltja, valamint Halasi Anita Tápióság delegáltja. A Társulás 2 állandó bizottsággal rendelkezik. A pénzügyi Bizottság elnöke Böjti Károlyné Farnos delegáltja, tagjai Györe László Tápiószentmárton delegáltja, valamint Lázók József Pánd delegáltja. A Szociális Bizottság elnöke Lázók József Pánd delegáltja, tagjai Böjti Károlyné Farnos delegáltja, Györe László Tápiószentmárton delegáltja, valamint két külsős tag Akantisz Miklós a nagykátai Városgazdálkodási Szervezet vezetője és Agócs Pál Nagykáta Város alpolgármestere. A társulási tanács döntéseit a munkaszervezet hajtja végre. A munkaszervezeti feladatok ellátására a Nagykátai Polgármesteri Hivatal lett kijelölve a Társulási Tanács által a 2011. évi CLXXXIX. tv. alapján.

A Társulás által ellátott feladatok:

Minden önkormányzat számára törvényi előírás szerint kötelező feladat a belső ellenőrzés. A tagönkormányzatok ezen feladatot jelentősen kedvezőbb feltételek mellett tudják biztosítani közös ellátás keretében. Mivel a Társulásnak nincs főállású belső ellenőre, ezért minden évben megpályáztatásra kerül a feladat, majd megbízással történő ellátásra.

A feladatok legnagyobb része szociális jellegű. 2009. január 26-án a Társulás fenntartásra átvette Nagykáta Város Önkormányzatától a város tulajdonában lévő Kistérségi Gondozási Központot. Így ebből az intézményből megfelelő szakmai koordináció mellett kerülnek ellátásra a szociális feladatok. A házi segítségnyújtás ellátása is a Központon keresztül történik Tápiógyörgye kivételével a Társulás valamennyi településén. A koordinálás a központból, a munkavégzés a településeken helyi lakos gondozónők által. A Társulás területén mintegy 120 ellátott veszi igénybe a szolgáltatást.

Szociális étkeztetést is biztosítanak az intézményből, de csak Nagykátára vonatkozóan, hiszen a város korábban ezen intézményén keresztül látta el ezt a feladatot, és a működési engedély is csak Nagykáta ellátására terjed ki ezen feladat tekintetében. Az ellátotti létszám jelenleg 90 fő körül mozog.

Az intézmény 34 fő részére tartós- és 6 fő részére átmeneti bentlakásra biztosít lehetőséget a kistérség valamennyi településéről. Jelenleg főként Nagykátaiak laknak az intézményben, illetve néhány fő Szentmártonkátáról, Tápiószecsőről és egyéb településekről. A működési engedély országos lefedettségű,

A Gondozási Központból ellátják a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást, mint szociális feladatot, amely 2013. július 1-től kötelező állami feladat, melynek ellátásával a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság lett megbízva. Azonban ők nem rendelkeznek megfelelő infrastruktúrával a térségben, így a korábbi ellátókat bízták meg országsszerte. A kistérség 16 településén 2009-óta a Társulás látja el a feladatot. 2009-ben még normatív finanszírozással, 2010-től 2013-ig pályázaton elnyert finanszírozás ellenében, 2013. július 1-től a Főigazgatósággal kötött szerződés alapján. Változás, hogy 2022. január 1. után házi segítségnyújtást, mint szociális feladatot a települések önálló feleadtaként látják el.

A kistérségben a települések a központi orvosi ügyelet ellátását is közösen biztosítják, melyet a Társulás koordinál. Ezen ellátásba a járás 15 településén túl Újszilvás és Tápiószőlős

települések is bekapcsolódtak. Az ellátásra közbeszerzési pályázatot írt ki a Társulás, melyet az Inter-Ambulance Zrt. nyert el 2020. december 31-ig.

A Társulási Tanács a korábbi években a terület- és vidékfejlesztési feladatokat is ellátta. Ez mostanra a Pest Megyei Önkormányzata feladata, így a Társulásnak véleményezésre küldik le a szakanyagokat. A Társulási Tanács döntéseinek és a lehetőségeknek megfelelően pályázatok megírása, koordinálása, elszámolása is a munkaszervezet által történik. Az elmúlt években többek között számos közmunka pályázaton vett részt a Társulás.

2. Tápiómenti Települések Csatornamű Vízgazdálkodási Társulata: Önkormányzatunk a korábbi évek folyamán szintén társulási formában valósította meg a szennyvízberuházással kapcsolatos feladatait, melynek következtében Tápiószentmárton belterületén nagyfokú szennyvíz-csatorna hálózat bővítés zajlott, elérhetővé téve ezáltal számos ingatlan tulajdonos részére a szolgáltatáshoz való hozzáférést.

Együttműködési megállapodások: Önkormányzatunk együttműködési megállapodást kötött a roma nemzetiségi önkormányzattal, illetve folyamatosan együttműködik a községben működő polgárőrséggel, a nagykáti rendőrkapitánysággal.

Támogatási szerződések: Tápiószentmárton Nagyközség Önkormányzata támogatási szerződést kötött a Magyar Élelmiszerbank Egyesülettel, így évente legalább négy alkalommal nagyobb élelmiszeradományban részesülünk, mellyel igyekszünk a rászoruló családokat támogatni.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adatai kimutatása

A statisztikai adatokat az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (TeIR) adatbázisából, KSH Tstar, helyi nyilvántartásból, helyi adatgyűjtésből gyűjtöttük össze.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység, mely alatt azt az összetett jelenséget értjük, **amikor valaki hosszú időn keresztül, a relatív szegénységi küszöb alatt él, és nem látszik annak lehetősége, hogy helyzetéből önerővel, külső beavatkozás, segítség nélkül ki tudna törni.**

A mélyszegénység esetén a kockázati tényezők összeadódnak: alacsony iskolai végzettség, ami miatt kiszorulnak a munkaerő-piacról, munkalehetőségek hiánya, elzárt falvakban élnek, ahonnan nehéz a közlekedés az esetleges munkalehetőségekhez, a szolgáltatások (oktatás, szociális, egészségügy) csak részlegesen érhetőek el, és mindehhez még társulnak lakhatási problémák is, egyre több család él tartósan a létminimum szintje alatt és nincs lehetőségük arra, hogy kitörjenek ebből a helyzetből.

Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedi teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt.

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegezi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza. A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad.

Látható, hogy a mélyszegénység kialakulásához összetett folyamatok és hiányok vezetnek. Ezért a kezelésére, enyhítésére, megoldására sem lehet egyetlen szakmát, intézményt megjelölni. Együttműködésekre épülő programokra – amelyben jelen van az oktatás, a szociális szakma, az egészségügy, a közösségi művelődés, a közösségfejlesztés, a vidékfejlesztés – és gazdaságfejlesztésre van szükség.

A következő jogszabályok a foglalkoztatási és szociális, valamint egészségügyi ellátásokhoz történő hozzáférés, a lakhatási körülmények javítását szolgálhatják:

- az Szt. meghatározza a pénzübeli, a természetben nyújtott és a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások egyes formáit, a jogosultság feltételeit, annak megállapítását, a szociális ellátás finanszírozásának elveit és intézményrendszerét, a szociális ellátást nyújtó szervezet és a jogosult közötti jogviszony főbb elemeit, továbbá a fenntartónak a szolgáltatóval, illetve intézménnyel kapcsolatos feladat- és jogkörét, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenységet végző személy adatainak működési nyilvántartására vonatkozó szabályokat.

- a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.) A törvény meghatározza az állam által nyújtandó családtámogatási ellátások rendszerét, formáit, az ellátások jogosultsági feltételeit, valamint az ellátások megállapításával és folyósításával kapcsolatos legfontosabb hatásköri és eljárási szabályokat.
- az Flt. célja a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához való jog gyakorlásának elősegítése, a foglalkoztatási feszültségek feloldása, valamint az álláskereső támogatásának biztosítása

- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. tv. A törvény célja a nemzetiségek sajátos kultúrájának megőrzésének, anyanyelvük ápolásának és fejlesztésének, egyéni és közösségi jogainak széleskörű biztosításának elősegítése, figyelemmel Magyarország Alaptörvényében a magyarországi nemzetiségek ügye iránt kinyilvánított felelősségvállalásra, továbbá a nemzetiségek védelme érdekében.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A jövedelmi és vagyoni helyzet más tényezők mellett meghatározza a család társadalmi helyzetét. Az erre vonatkozó adatokat a szegénység mérőeszközeként használhatjuk, amelyek közvetve, közvetlenül utalnak a községben élők helyzetére. Fontos, hogy a személy kiszámíthatóan rendszeresen jut-e jövedelemhez, vagy esetlegesen (pl.: alkalmi munkából). A szegények esetében az időben nem teljesített kiadási kötelezettségek az életszínvonal súlyos, akár visszafordíthatatlan romlásával járhat. Az alacsony jövedelműek bevételeinek egy része, vagy számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

A 2009-ben tetőző gazdasági válság olyan társadalmi és gazdasági különbségeket idézett elő, aminek következtében munkaerő-piaci helyzetben is óriási változás következett be, és egyre több családnál súlyos megélhetési zavarhoz vezetett. Az ezt megelőző időszakban nem az volt a jellemző, hogy valakinek ne legyen munkahelye, és hogy ne tudja biztosítani családja megélhetését. Ekkor azonban több családnál előfordult az is, hogy mindkét szülő munkanélkülivé vált, és csak a gyermekek után járó családi ellátásokból éltek. Ennek az állapotnak az egyik következménye lett a mélyszegénység kialakulása. Természetesen a munkaerő-piaci kínálat sem segítette a kialakult állapotot, hiszen egyre több ember veszítette el a munkáját, a pályakezdők a gyakorlat hiánya miatt nagyon nehezen találtak munkát. Míg korábban szinte csak az általános iskolát végzett aktív korúak kerültek bele az ellátórendszerbe, ez 2015-ben már kiterjedt a magasabb végzettséggel rendelkezőkre is.

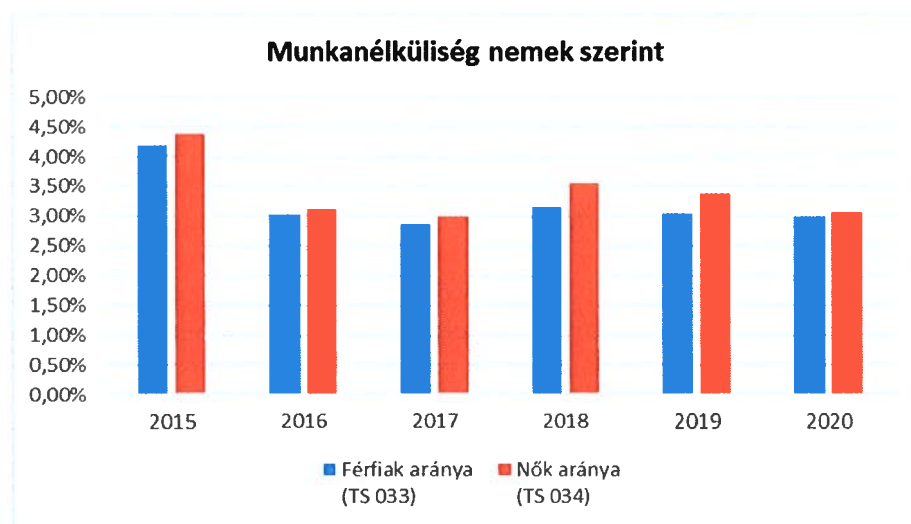

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2015	4,19%	4,38%	4,29%
2016	3,02%	3,11%	3,07%
2017	2,86%	2,99%	2,93%
2018	3,15%	3,56%	3,34%
2019	3,03%	3,39%	3,21%
2020	2,98%	3,06%	3,02%

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Az ezt követő időszakban a gazdasági fellendülés hatására csökkenő tendenciát mutat, javítva ezzel a családok életszínvonalát.

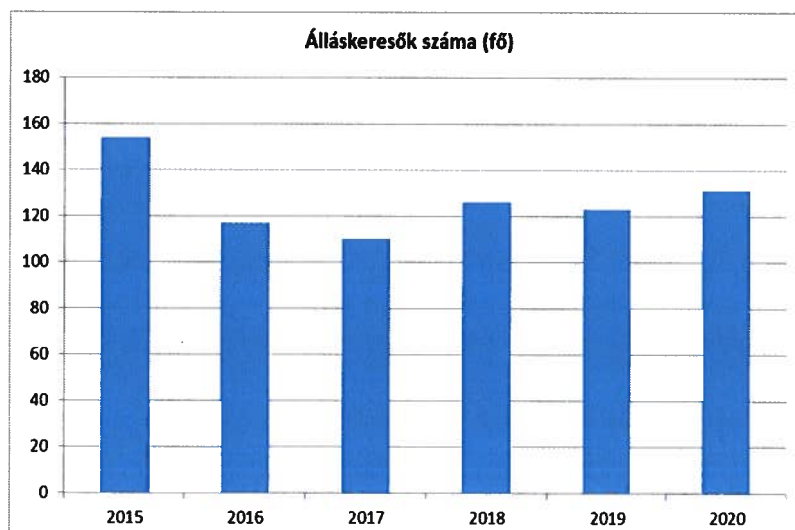
Elemelve az adatokat a nyilvántartott álláskeresők csökken, illetve a férfiakat magasabb foglalkoztatási szint jellemzi, mint a nőket, esetükben a javulás mértéke is nagyobb volt.

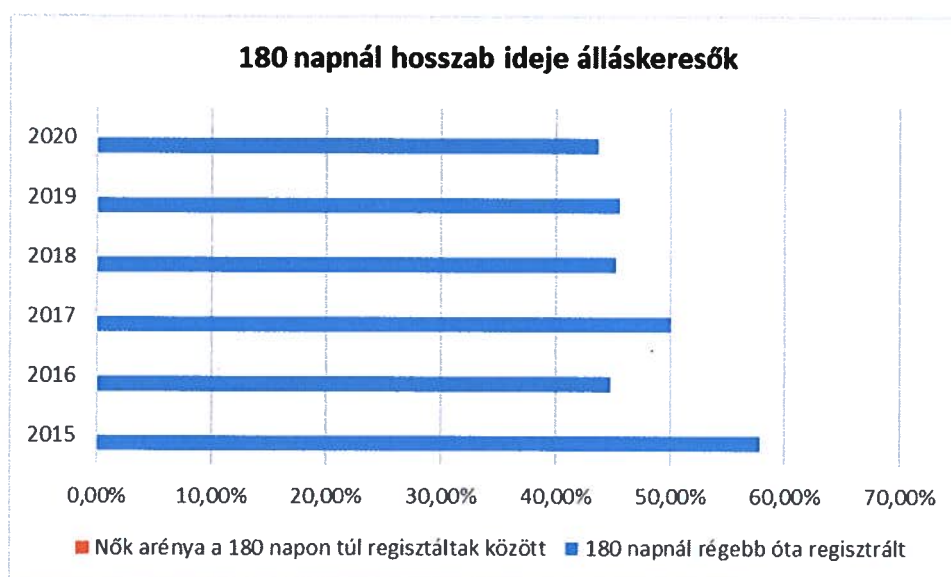
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Az álláskeresők számát tekintve látható, hogy 2016-ban elindult egyfajta csökkenés, azóta azonban stagnál. Ugyanez jellemző a tartósan, 180 napnál hosszabb ideig nyilvántartott álláskeresőkre is.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

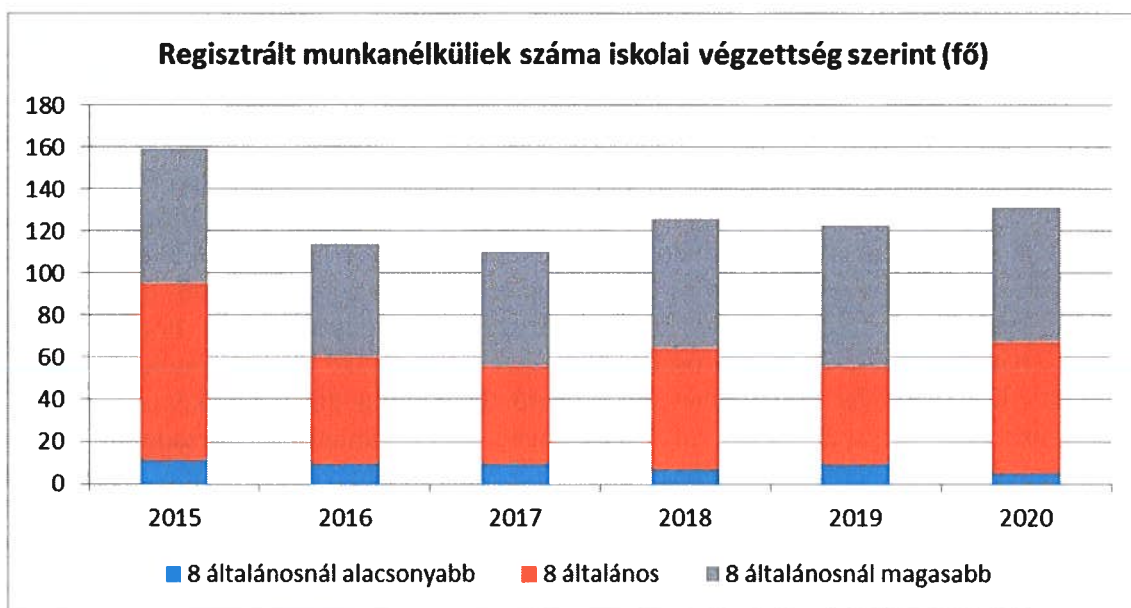

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

Tápiószentmárton lakosságának aktív álláskeresői helyben nem, vagy csak alig találnak munkát. A munkát vállaló lakosság kénytelen ingázni, jellemzően Tápiószentmárton-Budapest között. A főváros a munkanélküliek jelentős részét képes foglalkoztatni, illetve a környező kisvárosok vagy csak ideiglenesen, vagy esetenként tartósabban. A legtöbb munkavállalási lehetőséget természetesen Budapest kínálja, de a távolság miatt nem jelent folyamatos, reális megoldást az alacsony iskolai végzettségű lakosság számára, mivel ők csak nagyon nehezen hajlandóak felvállalni az ingázást, és a távolság miatt gyakran munkahelyet változtatnak.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

A térség munkaerőpiaci helyzetére jellemző, hogy a térség településein – az előbb említett nagyvárosokon kívül sok esetben az önkormányzat tekinthető az egyik legnagyobb munkaadónak. Ez a jelenség településünk tekintetében is megfigyelhető. Az alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága egyszerű munkafolyamatok végzése során valósulhat meg. Ezért ezen lakosoknak nehéz a nyílt munkaerőpiacon elhelyezkedniük, fő megélhetési forrásuk alkalmi munkából, szociális ellátásból és közfoglalkoztatási bérből származik. Az alkalmi munka községünkben főként mezőgazdasági munkát és esetlegesen házkörüli egyszerű munkákat jelent.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma iskolai végzettség szerint

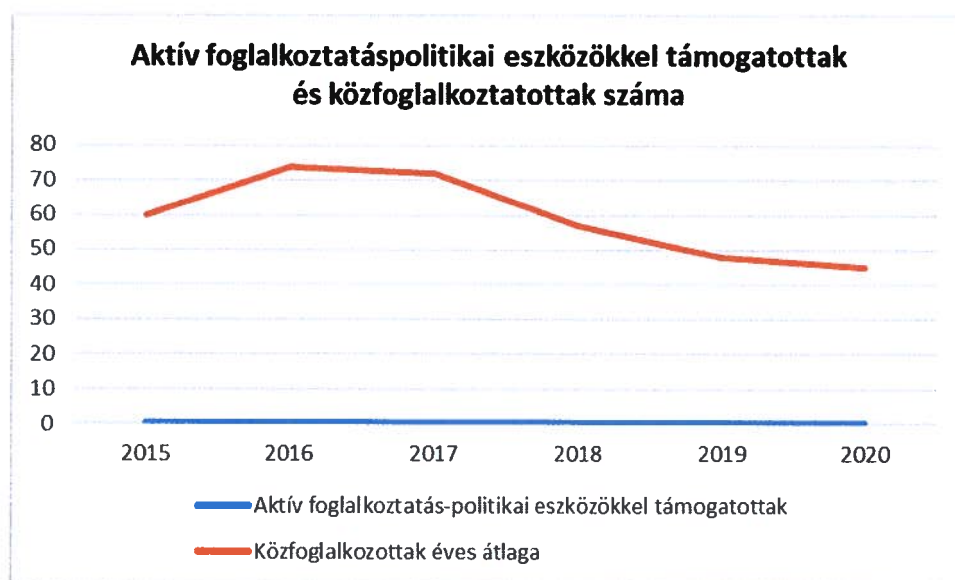
Év	Regisztrált munkanélküliek /nyilvántartott állás keresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2015	159	11	6,92%	84	52,83%	64	40,25%
2016	114	9	7,89%	51	44,74%	54	47,37%
2017	110	9	8,18%	47	42,73%	54	49,09%
2018	126	7	5,56%	57	45,24%	62	49,21%
2019	123	9	7,32%	47	38,21%	67	54,47%
2020	131	5	3,82%	62	47,33%	64	48,85%

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

Településünkön évek óta működik az Önkormányzat által biztosított közmunka és start munkaprogram, amely több tucat ember számára nyújt lehetőséget az elhelyezkedésre. A közfoglalkoztatás számottevő lehetőséget jelent a halmozottan hátrányban lévő, foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő, illetve álláskeresői vagy szociális ellátásra nem jogosult álláskereső átmeneti jellegű, határozott időtartamú foglalkoztatására. A közfoglalkoztatás a munkaviszony egy speciális formája, támogatott „tranzitfoglalkoztatás”, amelynek célja, hogy a közfoglalkoztatott sikeresen vissza-, illetve bekerüljön az elsődleges munkaerő-piacra. A közfoglalkoztatás átmeneti munkalehetőséget biztosít azok számára, akiknek az önálló álláskereső hosszú ideig eredménytelen. Az önkormányzat törekszenek az így nyert munkaerő megtartására, a nálunk dolgozó bevált munkások státuszának fixálására, így az egyének számára is hasznos lehet, hogy folyamatos alkalmazásban vannak, ami egy biztosabb jövőképet vetít eléjük. Tapasztalatok azt mutatják, hogy a közfoglalkoztatás akkor lehet célravezető, ha a dolgozók szakmájához közel álló munkatapasztalat megszerzésére ad lehetőséget, megszünteti a társadalom negatív megítélését, valamint betöltheti eredeti célját, amely a munka világába való visszavezetést szolgálja.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

A településen a legnagyobb foglalkoztató az önkormányzat. A helyi munkáltatók az önkormányzaton kívül a kisvállalkozások körébe tartoznak, tevékenységüket jobbra a kereskedelem területén / élelmiszerbolt, vendéglátóipari egység / fejtik ki. Viszonylag alacsony munkavállalói létszámmal – néhány fő alkalmazott – működnek, munkaerő igény tekintetében pedig a szakképzett munkavállalókat alkalmazzák.

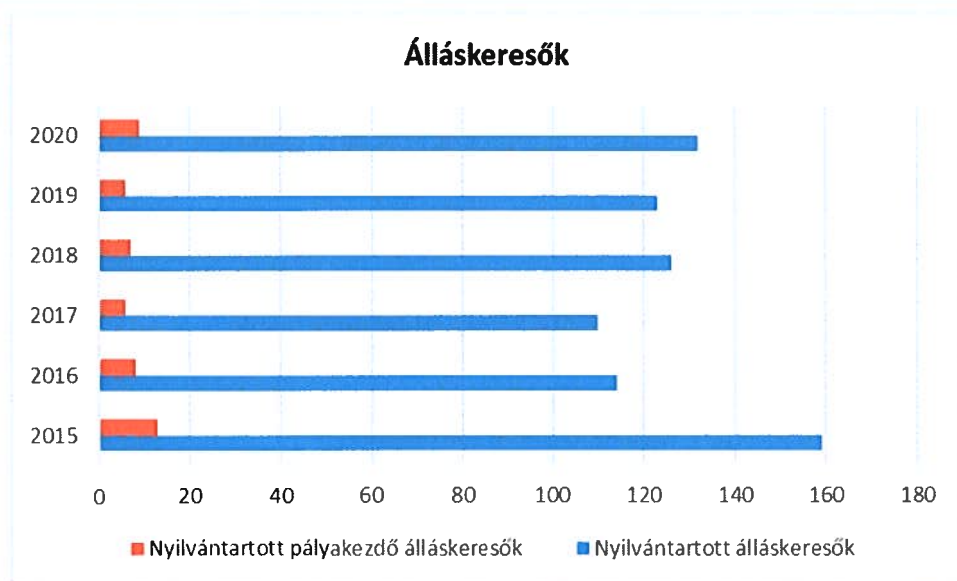
A munkavállalók nagyobb hányada azonban ingázik. Budapest jelent potenciális munkavállalási lehetőséget az itt élők számára, ugyanakkor problémát jelent a tömegközlekedés, mely sok esetben a vonatok késésével történő megnövekedett utazási időt jelent, ugyanakkor a téli időszakban a felsővezetékek rongálódása miatti pályazárak nehezítik a munkába-, illetve munkából haza jutást.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

Községünk igyekszik lehetőséget biztosítani a középiskolás fiatalok számára az érettségi megszerzéséhez kötelezően elvégzendő közösségi munkavégzésre.

A főváros viszonylagos közelségének köszönhetően a fiatalok számára könnyen elérhetők a különböző képzések, továbbképzések, illetve a Nagykátai Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya által szervezett képzési lehetőségek.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A Nagykátai Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya által szervezett képzési lehetőségek valamennyi korcsoport számára elérhető.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

A foglalkoztatottak nemzeti, etnikai hovatartozását az önkormányzat nem tartja nyilván.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Önkormányzatunk elve az egyenlő bánásmód, a hátrányos megkülönböztetésről tudomásunk nincsen.

- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

A 21. századot leginkább az különbözteti meg az előző korszakoktól, hogy iszonyúan felgyorsult a körülöttünk lévő világ. Ezért az oktatás egyik kiemelt feladata az, hogy a

gyerekeket felkészítse erre a gyorsan változó környezetre. Az iskolás korosztályt érinti leginkább ez a változás, ugyanis digitális eszközök hiányában nem - különösen igaz volt ez a pandémia alatt-, vagy csak korlátozottan tudtak részt venni az oktatásban. Nagy problémát jelent az eszközök és az infrastruktúra hiánya az elmaradottabb térségekben, az egyébként is mélyszegénységben élő családok gyermekeinél. A technikai feltételek mellett fontos, hogy a mélyszegénységben élő iskolások, középiskolások csak az iskolában jutnak a világhálózhoz, mivel ezen családok nagyrészt nem rendelkeznek otthoni internet előfizetéssel.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

I. Jelentősen átalakult a pénzbeli és természetbeni szociális ellátások rendszere 2015-ben. Az eddigi támogatási formák ugyan megmaradtak azonban két részre tagolódtak:

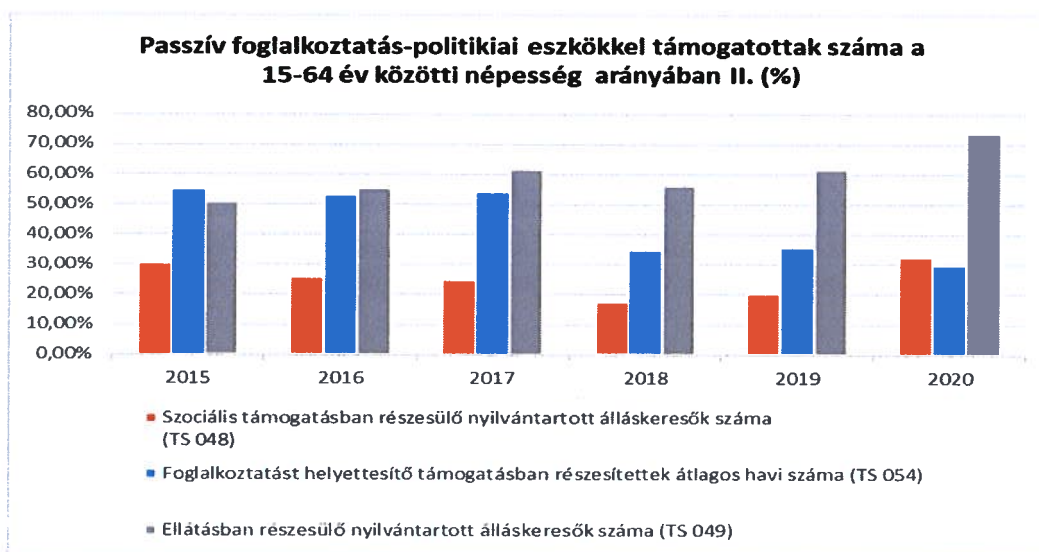
1. járási hivatal által megállapítható támogatások
2. önkormányzatok képviselő-testülete által megállapítható támogatások

1/a. A járási hivatal által megállapítható pénzbeli támogatások:

- időskorúak járadéka
- foglalkoztatást helyettesítő támogatás
- egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás
- gyermekek otthongondozási díja
- ápolási díj

Az időskorúak járadéka a megélhetést biztosító jövedelemmel nem rendelkező időskorú személyek részére nyújt támogatást.

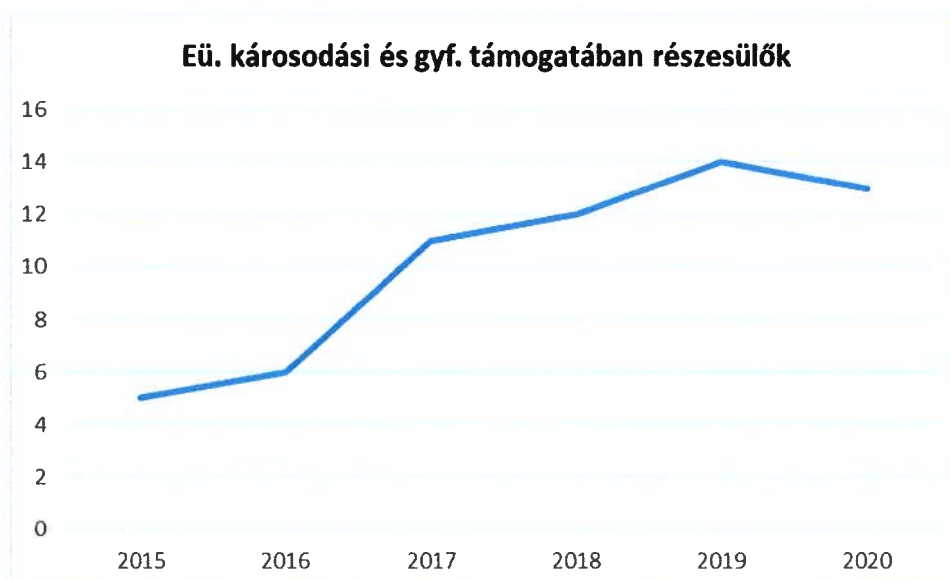
Az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás. A jogosultsági feltételek fennállása esetén részükre foglalkoztatást helyettesítő támogatás, illetve egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás állapítható meg.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Tápiószentmárton Nagyközség Önkormányzata
Helyi Esélyegyenlőségi Program

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

A gyermekek otthongondozási díja a súlyos fogyatékból vagy tartós betegségből eredően önellátásra képtelen gyermeket gondozó szülő részére nyújtható támogatás.

Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosít anyagi hozzájárulást.

1/b. A járási hivatal által megállapítható természetbeni ellátások:

- közgyógyellátás
- egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság.

A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentése érdekében biztosított hozzájárulás.

Az egészségügyi szolgáltatás igénybevétele céljából a feltételek fennállása esetén szociális rászorultság állapítható meg, melynek igazolására hatósági bizonyítvány kerül kiállításra.

2/a. Az önkormányzatok képviselő-testülete által megállapítható támogatások

- gyógyszer-támogatás
- temetési támogatás
- rendkívüli támogatás

2/b. Az önkormányzatok képviselő-testület által megállapítható természetbeni ellátások:

- gyermekintézmények étkezési térítési díjának kifizetéséhez nyújtott támogatás
- tűzifa támogatás

Az egyéb támogatások feltételeinek tekintetében a képviselő-testület a helyi sajátosságok figyelembevételével önállóan dönthetett.

II. Munkaerő-piaci szolgáltatások és a foglalkoztatást elősegítő támogatások.

Az állami foglalkoztatási szerv által pénzbeli ellátásként megállapítható támogatások az álláskereső részére a jogosultsági feltételek fennállása esetén:

- álláskeresői járadék
- nyugdíj előtti álláskeresői segély
- költségtérítés

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2015	159	4,29%	87	54,72%
2016	114	3,07%	60	52,63%
2017	110	2,95%	59	53,64%
2018	126	3,37%	44	34,92%
2019	123	3,30%	44	35,77%
2020	132	3,48%	39	29,55%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Az állami foglalkoztatási szerv által nyújtott munkaerőpiaci szolgáltatások:

- képzésekkel összefüggő támogatások
- foglalkoztatás bővítését szolgáló támogatások
- álláskereső vállalkozóvá válását elősegítő támogatás
- munkahelyteremtés és munkahelymegőrzés támogatása
- munkaerőpiaci programok támogatása

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

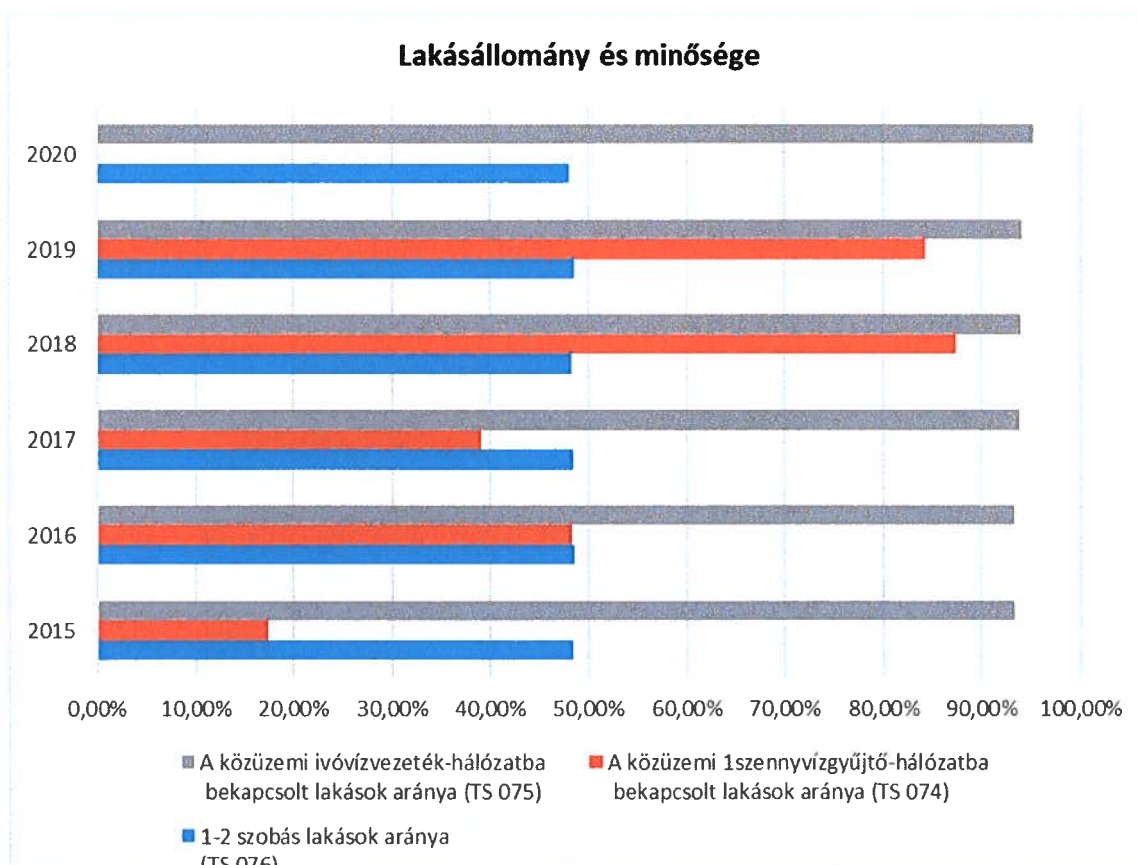
A társadalmi egyenlőtlenség – az egyének, családok, csoportok társadalomban betöltött helyzetét meghatározó- egyik dimenziója a lakóhely, a lakásviszonyok alakulása.

A nem megfelelő lakáskörülményekből adódó alacsony társadalmi és gazdasági státusz, valamint az ehhez kapcsolódó előítéletek együttesen és egymással kölcsönhatásban többszörös társadalmi kirekesztettséget okozhatnak.

Egy adott település lakásállományának összetétele, kora, a beépítése és a lakókörnyezetének jellemzői, illetve az ezzel kapcsolatos intézkedések meghatározó jelentőségű tényezőként jelennek meg az esélyegyenlőség vizsgálata során.

Az önkormányzat tulajdonában álló lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérbeadásának, elidegenítésének feltételeit a Képviselő-testület 14/2007. (VI.11.) rendelete szabályozza.

Tápiószentmárton Nagyközség Önkormányzata szociális bérlakást jelenleg nem tart fenn.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

a) bérlakás-állomány

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Tápiószentmárton Nagyközség Önkormányzata 7 lakással rendelkezik évek óta, ebből bérlakásként 6 ingatlant hasznosít. Szociális lakásállománya nincs az önkormányzatnak.

b) szociális lakhatás

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2015	453	0
2016	416	0
2017	379	0
2018	304	0
2019	321	0
2020	366	0

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

A képviselő-testület az önkormányzati rendeletében meghatározott feltételek fennállása esetén települési támogatás keretében lakhatási támogatást nyújthat. Lakhatási támogatás a szociálisan rászoruló személyek részére a háztartásuk tagjai által lakott lakás fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai – villanyáram – viseléséhez nyújtható. A lakhatási támogatást elsősorban természetbeni szociális ellátás formájában, és a lakhatással kapcsolatos azon rendszeres kiadások viseléséhez kell nyújtani, amelyek megfizetésének elmaradása a kérelmező lakhatását a legnagyobb mértékben veszélyezteti.

f) eladósodottság

A romák jelentős részét sújtja a szegénységi csapda többszörös negatív hatása. A népcsoport az országos átlagnál jóval magasabb arányban él kis közösségekben, ahol kevés a munkalehetőség, nehéz és költséges a bejárás a munkahelyekkel jobban ellátott körzeti központokba, városokba.

Jellemzően alkalmi munkából élnek, mely nem jelent rendszeres jövedelmet, ez által gondot okoz a napi megélhetés, a szükségletek ellátásához szükséges javadalom megszerzése, így a közszolgáltatók felé történő számlatartozás felhalmozódása igen nagy gondot jelent számukra. E mellett gyakran magas kamatra (uzsora) vesznek fel hitelt, mert abban a pillanatban ez egy sokkal rosszabb helyzetet előz meg, és más forrásból származó készpénzhez nincs hozzáférésük. Ez a folyamat egy halmozódó eladósodást generál számukra.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés biztosítása a cél

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Tápiószentmártonban telep/szegregátum nem alakult ki, veszélyeztetett terület nem található településünkön.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az Eütv. előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás keretében gondoskodik: a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról, b) a fogorvosi alapellátásról, c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról, d) a védőnői ellátásról, e) az iskolaegészségügyi ellátásról.

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik a) a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról, b) biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását, c) folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát, d) együttműködik a lakosságra,

közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket. A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat. Szociális alapszolgáltatások: falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátás. Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátások: az ápolást, gondozást nyújtó intézmény, a rehabilitációs intézmény, a lakóotthon, az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, az egyéb speciális szociális intézmény. Az Ebktv. rendelkezése értelmében az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell a társadalombiztosítási rendszerekből finanszírozott, továbbá a szociális, illetve gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és biztosítása, a betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel, a gyógyító-megelőző ellátás, a tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata, az ételmezési és egyéb szükségletek kielégítése során. Az egyenlő bánásmódhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban (szűrővizsgálatokban) való részvétel jogát.

Az egyenlő bánásmódhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban (szűrővizsgálatokban) való részvétel jogát. Tápiószentmárton Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének 7/2017. (VI.30.) A háziorvosi, házi gyermekorvosi, fogorvosi és védőnői körzetek megállapításáról szóló önkormányzati rendelete értelmében az Önkormányzat az egészségügyi alapellátási feladatának teljesítése céljából, községünk közigazgatási területére kiterjedően 3 háziorvosi, 1 fogorvosi, 2 területi védőnői alakított ki. Az Önkormányzat a háziorvosi és a fogorvosi alapellátást a személyes ellátásra kötelezett orvossal, mint egyéni vállalkozóval vagy az általa működtetett háziorvosi, fogorvosi szolgáltatóval kötött feladat-ellátási szerződés, az ügyeleti ellátást - a háziorvosi szolgáltatóktól függetlenül – külön, az ügyeleti ellátásra vonatkozó szolgáltatási szerződés útján biztosítja.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgáltatások száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közfogyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2015	3	0	0	1	144	27
2016	3	0	0	1	147	29
2017	3	0	0	1	156	27
2018	3	0	0	1	146	28
2019	3	0	0	1	130	17
2020	3	0	0	1	133	16

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

- b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés
- c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés
- d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése
- e) sportprogramokhoz való hozzáférés
- f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés
- g) drogprevenciós szolgáltatások;
- h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;
- i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

Tápiószentmárton Önkormányzata igyekszik megteremteni a közösségi együttlét lehetőségét és kielégíteni a lakosság kulturális igényeit – minden korcsoportban. A Várallyay Béla Művelődési Ház számos lehetőséget kínál szórakozásra, ill. a szabadidő hasznos eltöltésére. A művelődési központban alapvető feladata közé tartozik

- a művelődő közösségek létrejöttének elősegítése, működésük támogatása, fejlődésük segítése (nyugdíjas kiránduló klub, zenekarok próbái)
- közösségi és társadalmi részvétel fejlesztése (oktatási intézmények rendezvényei, nyári táborok, ünnepi megemlékezések), - az egész életre kiterjedő tanulás feltételeinek biztosítása (táncklub, tánc tanfolyamok)
- a hagyományos közösségi kulturális értékek átörökítése feltételeinek biztosítása (néptánc próbák)
- amatőr alkotó- és előadó-művészeti tevékenység feltételeinek biztosítása (mozgáskultúra fejlesztése különböző korosztályok részére, mediball)
- tehetséggondozás és – fejlesztés feltételeinek biztosítása.

A művelődési központban működik a Nyugdíjas kiránduló klub is. Továbbá a művelődés központban rendszeresen van lehetőség a Magyar Vöröskereszt által szervezett véradásokra és különféle egészségügyi szűrővizsgálatokra.

- a) közösségi élet színterei, fórumai;

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2018)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
2	van	5,81	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;
- c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;
- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;
- e) helyi lakossági önszerveződések.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Tápiószentmártonban 39 fő vállalja magát roma kisebbséghez tartozónak és roma nemzetiségi önkormányzata is működik.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
alacsony iskolai végzettségűek munkanélkülisége	A közfoglalkoztatás folytatása, a munkába való visszaintegrálás megsegítése
Kábítószer terjesztés-fogyasztás	Prevenációs programok, előadások szervezése

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

Tápiószentmártonban a gyermekek létszáma kisebb-nagyobb változásokkal az évek során stagnáló állapotot mutat. A 0-2 évesek száma 146 fő, a 0-14 évesek száma 756 fő, míg a 15-17 éves korosztály 157 főt számlál.

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	2 769	2 855	5624	49,24%	50,76%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			146	2,60%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	402	354	756	7,15%	6,29%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	74	83	157	1,32%	1,48%

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése, jelzőrendszeri tagokkal való együttműködés, óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet biztosítása. A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermekkel és családjával végzett szociális munkával elősegíteni a gyermek problémáinak rendezését, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozását, a családi konfliktusok megoldásának elősegítését különösen a válás, a gyermekelhelyezés és a kapcsolattartás esetében. Szervezési, szolgáltatási, gondozási feladatokat lát el.

Veszélyeztetettség: olyan - a gyermek vagy más személy által tanúsított - magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza, (Gyvt. 5. § n) pont)

Védelembe vétel: ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételeével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a gyámhatóság a gyermeket védelembe veszi. A védelembe vétellel egyidejűleg a gyermek gondozásának folyamatos segítése és ellátásának megszervezése, a szülői nevelés támogatása érdekében a gyámhatóság felhívja a gyermekjóléti központot a védelembe vételhez kapcsolódó gyermekjóléti szolgáltatási feladatok esetenedzselésének ellátására és a veszélyeztetettség okának megszüntetése érdekében intézkedést tesz.

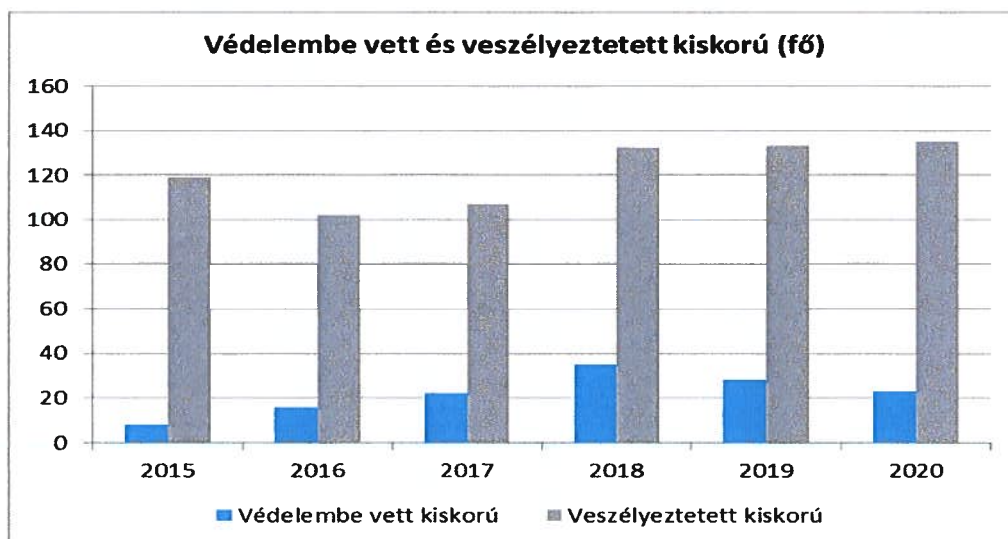
A törvényi előírásoknak megfelelően, községünkben is integrálásra kerültek a családsegítés és gyermekjóléti alapellátás szakmai feladatai, így komplex családsegítést végeznek a Tápiószentmártoni Polgármesteri Hivatal Család- és Gyermekjóléti Szolgálat szakemberei, tehát nem különül el a családsegítés és a gyermekjóléti alapellátás, mint szakmai tevékenység.

A családok segítése, gondozása tervezett tevékenység, mely nem egy személy, tünet vagy probléma megoldását célozza meg, hanem egy komplex tevékenység, mely a család problémamegoldásának javítását szolgálja. Az igénybe vevőkkel végzett szociális tevékenység üteme mögött a család - családsegítő együttműködése áll. A településen élő és a család- és gyermekjóléti szolgálat nyilvántartásában szereplő családok anyagi, életvezetési, lakhatási problémákkal küzdenek, valamint jelen van életükben a szenvedélybetegség. Ezenkívül jellemzőek a családi konfliktusok és a gyermeknevelési nehézségek. Átfogó társadalmi problémákról van szó, melyek kezelése komplex módon megközelítve történik.

Az igénybe vevők szociális, életviteli, magatartási és egyéb problémáinak megoldása érdekében közbenjártunk a területileg illetékes Kormányhivatal Gyámügyi Osztályánál, Munkaügyi Központnál, Bíróságnál, Nyugdíjfolyósító Igazgatóságnál, illetékes Kormányhivatal Családtámogatási Osztályánál, Egészségbiztosítási Pénztárnál, Nevelési Tanácsadónál, oktatási intézményeknél, a helyi polgármesteri hivatalban és egyéb hivatalos szerveknél.

A gyermekek esetében a védelembe vételhez kapcsolódó szolgáltatási feladatok gyakorlatilag megegyeznek az alapellátás során végzendő családsegítői feladatokkal, itt csupán az önkéntesség elve szűnik meg. A védelembe vétel során, a segítő munkát végző családsegítő, a kirendelt esetenedzserrel közösen, a helyileg illetékes Pest Megyei Kormányhivatal Nagykáta Járási Hivatala Gyámügyi Osztályának határozata alapján biztosítja a gyermekjóléti alapszolgáltatást. Az elmúlt években sajnos a védelembe vett gyermekek száma emelkedést mutat, annak ellenére is, hogy a gyermekvédelem egyik fontos célkitűzése, hogy a lehető legkevesebb gyermeket érintően kerüljön sor hatósági intézkedésre. Fontos, hogy – amennyiben lehetőség van rá – elsősorban az alapellátás keretében történjen a problémák megoldása, és csak a jogszabályban meghatározott veszélyeztetettség fennállása esetén vegyék a gyermekeket védelembe.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Az ellátottak köre, a járási településeken életvitelszerűen tartózkodó, állandó bejelentett vagy tartózkodási hellyel rendelkező kiskorúak és családjaik. Célcsoportja, a településen lakó hatósági ügyekben érintett veszélyeztetett kiskorúak és családjaik.

A családok komplex nehézségekkel küzdenek, a problémák hasonlóak az előző évekhez képest, súlyozásuk azonban jelentős mértékben áttevődött a gyermekelhelyezéssel és kapcsolattartással érintett családokra. Így a járási szolgáltatási szakmai egység működésében egyre nagyobb jelentősége van a speciális szolgáltatások széles körű biztosításának.

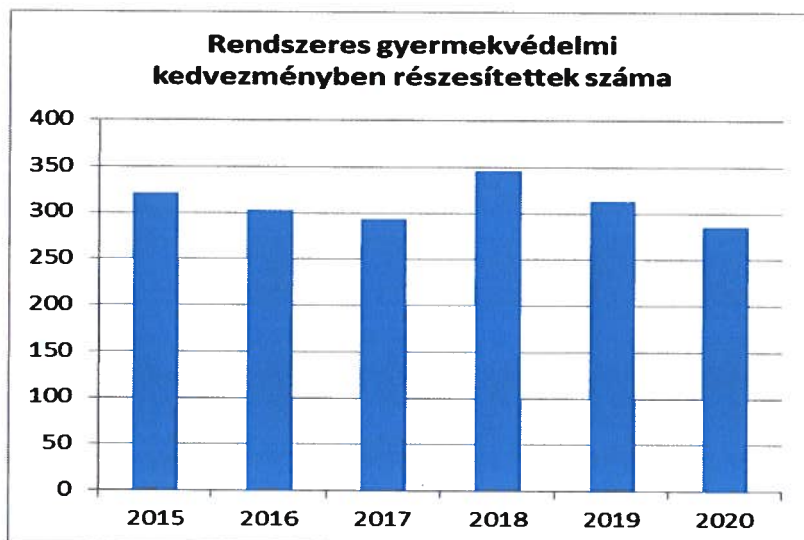
b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításáról a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról a 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) rendelkezik.

A jegyző megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát, amennyiben a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege, és a család vagyona a jogszabályban meghatározott értéket nem haladja meg. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzetes alapján jogosult

- a) a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének,
- b) meghatározott pénzbeli támogatásnak,
- c) a külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a nyugdíjminimumhoz viszonyított egy főre eső havi jövedelem összege és a vagyoni helyzet függvényében állapítják meg, míg a kiegészítő illetve a rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban akkor részesítheti a családot az önkormányzat, illetve az illetékes jegyző, amennyiben a gyermeket gondozó család időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került.

Az elmúlt éveket összehasonlítva, 2018-ban részesült a legtöbb család gyermekvédelmi kedvezményben, míg a 2019-2020-as évben a kedvezményben részesülő családok száma a korábbi évekhez hasonló, mely azt jelzi, továbbra is rengeteg gyermekes család él rendkívül alacsony jövedelemből.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény célja a szociális alapon rászoruló kiskorúak, vagy közoktatási intézményben tanuló nagykorúak anyagi támogatása. Ennek formája: a) gyermekétkeztetés normatív kedvezmény b) pénzbeli támogatás (évente két alkalommal: augusztus és november hónapban, feltéve, hogy a kedvezményre való jogosultsága tárgyév augusztus 1-én, illetve november 1-én fennáll c) külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezmény.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

A települési önkormányzat képviselő-testülete a gyermeket nevelő családokat *önkormányzati segélyben* részesítette abban az esetben, ha a gyermeket gondozó család időszakosan létfenntartási gondokkal küzdött, vagy a létfenntartását veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került. A támogatás minimum összege támogatási alkalmanként 3.000,- Ft, egy összegben adható maximum összeg 28.500,-Ft.

Elsősorban azokat a gyermekeket, illetve családokat kell alkalmanként rendkívüli támogatásban részesíteni, akiknek az ellátásáról más módon nem lehet gondoskodni, illetve az alkalmanként jelentkező többletkiadások miatt anyagi segítségre szorulnak.

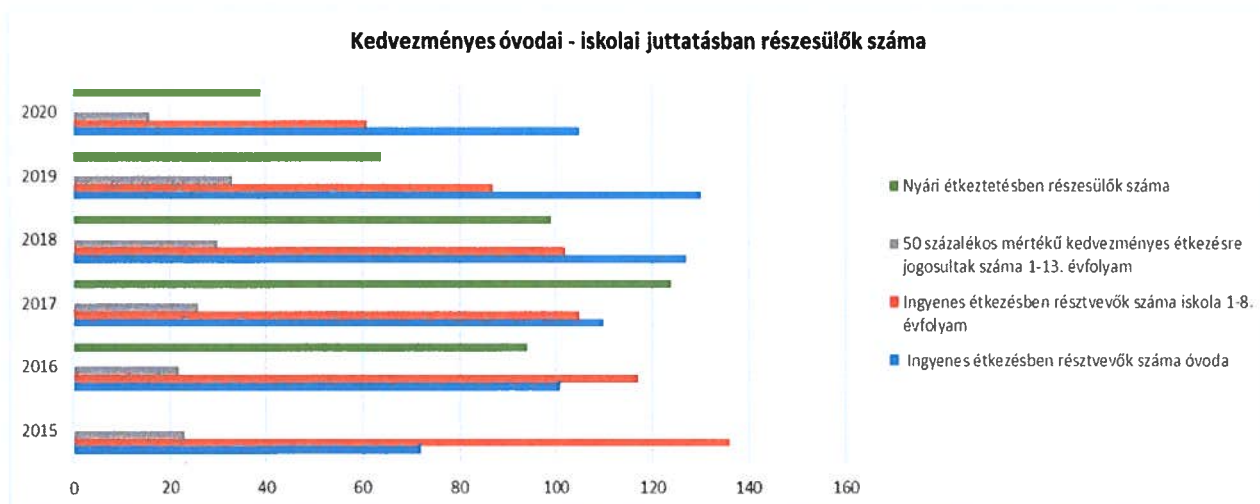
	támogatási alkalom/család	Fő	Esetszám
Rendkívüli települési/ gyermekvédelmi támogatásban részesülők	egyszeri támogatás	29	29
	kétszeri támogatás	48	58
	három v. több alkalom	7	21
Rendkívüli települési gyermekvédelmi támogatásra felhasznált összeg: 1.291.543,- Ft volt 2020-ban			

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Pénzbeli juttatások mellett, évente átlagosan mintegy 70 gyermekvédelmi kedvezménnyel rendelkező család részesül szociális tűzifa támogatásban otthononként, megközelítőleg 30-35 ezer Ft értékben.

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

Az önkormányzati támogatásban részesülők számának csökkenése annak köszönhető, hogy a Kormány jelentősen bővítette azon jogosultak körét, akik ingyenesen részesülhetnek az intézményi gyermekétkeztetésben. 2017. évtől már azon gyermekek részére is ingyenesen kell biztosítani az intézményi gyermekétkeztetést, aki olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval és társadalombiztosítási járulékkal csökkentett összegének 130%-át.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

e) Egyéb pénzbeli ellátások

Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíj

A Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíj olyan pénzbeli szociális juttatás, amely a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer adott évi fordulójához csatlakozott települési és megyei önkormányzatok által a hallgatónak adományozott szociális ösztöndíjből és az önkormányzati ösztöndíj alapján a hallgató felsőoktatási intézményében rendelet által megállapított ösztöndíj kizárólag a pályázó szociális helyzete alapján ítélt meg, az ösztöndíj megítélésakor a pályázó tanulmányi eredménye nem vehető figyelembe.

- f) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;
Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek nem élnek a településen.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A településen nem él szegregált, telepszerű lakókörnyezetben sem gyermek, sem felnőtt.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A Mötv. rendelkezése értelmében az egészségügyi alapellátás, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások és ellátások megszervezése a helyi önkormányzat feladata.

Egészségügyi ellátás: az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény adja, amely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról, e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A gyermekek számára nyújtott gyermekjóléti szolgáltatás, szociális ellátások: a hatályos jogi szabályozás alapján a gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A szolgáltatás elvi alapjai, működésére vonatkozó szabályozók jogszabályi kereteit a Gyvt., valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet adják.

A gyermekjóléti szolgáltatást az adott fenntartó (önkormányzat, kistérségi társulás, egyház, civil szervezet, stb.) gyermekjóléti szolgálat által biztosítja. A gyermekjóléti szolgálat tevékenységének jelentős része eléri az adott település valamennyi gyermekét, szolgáltató és megelőző funkcióval bír. Tevékenységét összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és

nevelési-oktatási intézményekkel szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A gyermekjóléti szolgálat az általa ellátott településrészen, településen figyelemmel kíséri valamennyi, 0-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét.

A gyermekjóléti alapellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátásának formái

- a) a bölcsőde, a hetes bölcsőde,
- b) a családi napközi,
- c) a családi gyermekfelügyelet,
- d) a házi gyermekfelügyelet,
- e) az alternatív napközbeni ellátás.

A gyermekek átmeneti gondozása keretében – kivéve, ha a gyermek átmeneti gondozását családok átmeneti otthona biztosítja – a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról, vagyis teljes körű ellátásáról kell gondoskodni.

Fogyatékos gyermekek ellátáshoz történő hozzáférése: a szakértői bizottság szakvéleménye alapján a fogyatékos gyermek legfeljebb hatéves koráig fejlődését biztosító korai fejlesztésben és gondozásban, vagy fejlesztő felkészítésben vehet részt.

A Szt. rendelkezése szerint a nappali ellátás keretében gondoskodni kell többek közt a harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek napközbeni tartózkodásáról, étkeztetéséről.

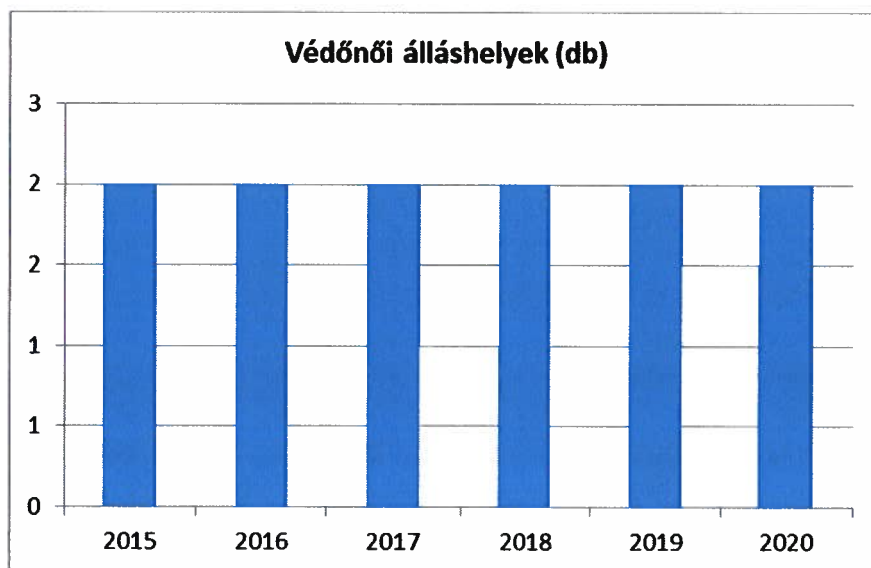
Gyermekekétkeztetés: Ha a szülő (törvényes képviselő) eltérően nem rendelkezik, a fenntartó az óvodában és az iskolában a gyermekek és a tanulók számára az óvodai nevelési napokon, illetve az iskolai tanítási napokon biztosítja a déli meleg főétkezést és két további étkezést. Iskolai étkeztetésben részesülhet az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe. Az étkezések közül az ebéd külön is igényelhető (Gyvt. 151. §). Ezen szabályokat kell alkalmazni a nyári szociális gyermekétkeztetés esetében is.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

Tápiószentmártonban két védőnő látja el a védőnői szolgálathoz tartozó feladatokat. A Védőnői Szolgálat végzi a családok gondozását elsősorban a családok otthonában, továbbá az orvossal és az önállóan tartott védőnői egészséges tanácsadásokon. A területi védőnők gondozzák a várandós édesanyákat, a gyermekágyas időszakban segítséget nyújtanak és tanácsot adnak az egészségi állapottal, az életmóddal, szoptatással, valamint a családtervezéssel kapcsolatban. Gondozzák a gyermekeket, tevékenykednek az óvodákban és részt vesznek az egészségvédelmi programok megvalósításában.

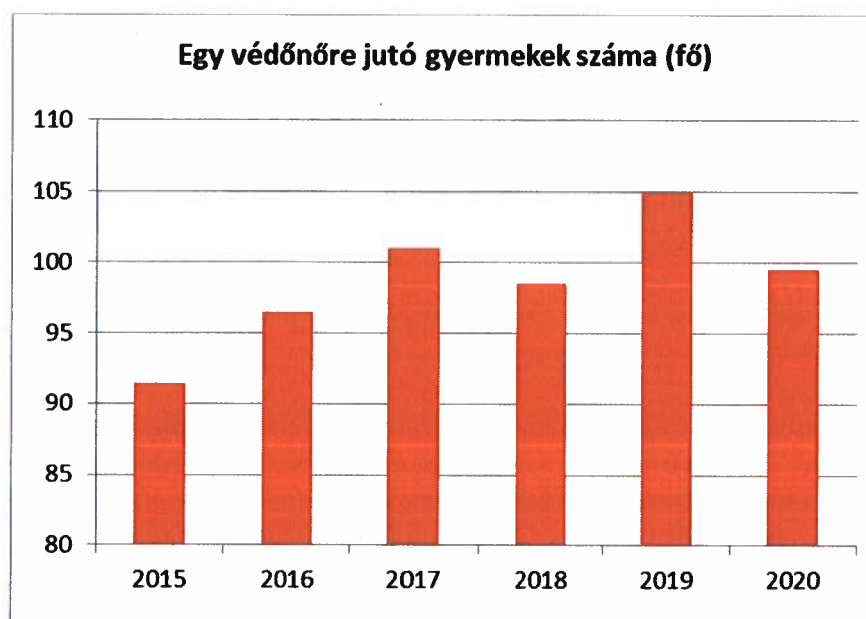
Szerencsére a településen a két védőnői álláshely hosszú évek óta folyamatosan betöltött, a szolgálat munkájára az állandóság és megbízhatóság jellemző. A védőnők sok éves tapasztalataikat hasznosítva hatékonyan segítik a hozzájuk tartozó gondozottak életét. Eredményesen együttműködnek a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek életében jelen lévő egyéb szervekkel, úgymint családsegítő szolgálat, szociális ügyintéző stb.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Az egy védőnőre jutó gyermekek száma a születések számának, valamint a településen bekövetkező vándorlások számának függvényében alakul. Jellemzően az elmúlt években a gyermekek számának növekedése figyelhető meg.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

a) gyermekvédelem:

A törvényi előírásoknak megfelelően, immár 3 éve a községünkben is integrálásra kerültek a családsegítés és gyermekjóléti alapellátás szakmai feladatai, így komplex családsegítést végeznek a szolgálat szakemberei, tehát nem különül el a családsegítés és a gyermekjóléti alapellátás, mint szakmai tevékenység.

A családok segítése, gondozása tervezett tevékenység, mely nem egy személy, tünet vagy probléma megoldását célozza meg, hanem egy komplex tevékenység, mely a család problémamegoldásának javítását szolgálja. Az igénybe vevőkkel végzett szociális tevékenység üteme mögött a család - családsegítő együttműködése áll. A településen élő és a család- és gyermekjóléti szolgálat nyilvántartásában szereplő családok anyagi, életvezetési, lakhatási problémákkal küzdenek, valamint jelen van életükben a szenvedélybetegség. Ezenkívül jellemzőek a családi konfliktusok és a gyermeknevelési nehézségek. Átfogó társadalmi problémákról van szó, melyek kezelése komplex módon megközelítve történik.

Az igénybe vevők szociális, életviteli, magatartási és egyéb problémáinak megoldása érdekében közbenjártunk a területileg illetékes Kormányhivatal Gyámügyi Osztályánál, Munkaügyi Központnál, Bíróságnál, Nyugdíjfolyósító Igazgatóságnál, illetékes Kormányhivatal Családtámogatási Osztályánál, Egészségbiztosítási Pénztárnál, Nevelési Tanácsadónál, oktatási intézményeknél, a helyi polgármesteri hivatalban és egyéb hivatalos szerveknél.

A gyermekjóléti szakmai csoport gondozási tevékenysége 2020-ban:

Együttműködési megállapodás alapján gondozott:	111 családból 262 fő
Nem együttműködési megállapodás alapján gondozott:	278 családból 302 fő
Összesen:	389 családból, 564 fő

részesült ellátásban a tárgyév során a szolgálatnál.

b) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Községünkben családsegítő szolgálat működik, aminek részben feladata, hogy a krízis helyzetbe kerülő családokat, gyermekeket és a számukra elérhető szolgáltatásokat összekapcsolja.

c) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A Művelődési Ház ad otthont a szakköröknek és szabadidős programoknak, melyek minden gyermek számára elérhető.

Sportolási lehetőségek az óvodás korú gyermekektől egészen a felnőttekig nagyon széles körben elérhetőek a helyben, szerencsésnek mondhatjuk magunkat, hiszen településünk rendelkezik sportcsarnokkal és tanuszodával, ahol a sportágak széles palettája gyakorolható. Mára átadásra került községünkben a több edzőpályából álló focisuli, illetve nagy hagyományoknak örvend a helyi kézilabda szakosztály is. A művészetek szerelmesei számára a helyi művészeti iskola ad otthont azoknak, akik ilyen irányban képeznék magukat.

Már hagyománya van a minden évben megrendezésre kerülő Zöldike tábornak, ahol a résztvevő gyermekek a környék látnivalóit, a Tápió-vidék természeti és környezeti értékeit - az egészséges életmód, a fenntartható jövő, klímavédelmet célzó programokat is megismerve – biciklilivel felfedezve tanulják a körnetünk megővését.

d) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

A gyermekek étkeztetéséhez nyújtandó támogatásokat az alábbi jogszabályok rendezik:

- 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.) 151. § (5) bekezdése
1997. évi XXXI. törvény 151. § (5) ad módosult pontja

2019. évben étkezést igénybe vevő gyermekek kedvezmény felhasználása

korosztály	100% kedvezmény RGYVK	50% kedvezmény /nagycsaládos	50% kedvezmény tartós beteg	kedvezmény nélküli étkezők
óvoda	201	0	0	1
iskola	99	37	7	100

(RGYVK=Rendszeres Gyermekvédelmi Kedvezmény)

Az óvodában szülői nyilatkozattal ingyenesen étkező gyermekek száma: 201 fő.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 2016. január 1-jétől hatályos rendelkezései alapján önálló gyermekvédelmi természetbeni ellátásként kerül meghatározásra a szünidei gyermekétkeztetés, amelynek ellátása bizonyos ellátotti kör vonatkozásában kötelező önkormányzati feladatként jelenik meg. Az új szabályok szerint a települési önkormányzat szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja.

Ennek megfelelően az önkormányzatoknak bölcsődés kortól, azaz a gyermek öt hónapos korától házasságkötésig, de legfeljebb 18. életévének betöltéséig kell a rászoruló gyermekekről gondoskodni.

2020. évben az önkormányzat 69 munkanapon biztosította a rászorulóknak a meleg étkezést elvitel formájában. Az őszi szünetben 34 fő, a téli szünetben 25 fő, a tavaszi szünetben 50 fő, a nyári szünetben átlag 33 fő élt a törvény biztosította lehetőséggel.

- e) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Hátrányos megkülönböztetésnek regisztrált esetével nem találkoztunk.

- f) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Önkormányzatunk nem alkalmaz hátránykompenzáló juttatásokat, szolgáltatásokat.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

A gyermekek száma a hátrányos helyzet/halmozottan hátrányos helyzet megállapítása számos többletkedvezményre biztosít jogosultságot.

Ilyen jogosultság például az, hogy:

- minden esetben ingyenes a hátrányos, vagy a halmozottan hátrányos helyzetű tanuló részére az első alapfokú művészetoktatásban való részvétel, ők térítési díjat nem fizetnek;
- amennyiben az általános iskola a felvételi kötelezettsége teljesítése után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, előnyben kell részesítenie a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket, tanulókat;
- a felsőoktatás minden képzési területén, tehát az alapképzésben, az osztatlan képzésben, a mesterképzésben és a felsőoktatási szakképzésben a felvételi eljárás során többletpont adásával előnyben kell részesíteni azt a jelentkezőt, aki a hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetét megfelelően igazolja.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2015	132	98	74,00%
2016	129	69	53,00%
2017	150	31	20,00%
2018	160	33	20,00%
2019	168	38	22,00%
2020		34	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2015	435	242	55,00%
2016	410	142	35,00%
2017	390	106	27,00%
2018	385	112	29,00%
2019	367	95	26,00%
2020	378	96	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

A számok is jól tükrözik a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számának csökkenését, az előző évekhez képest viszonylagos javulás figyelhető meg, mely köszönhető a foglalkoztatottak számában történő emelkedésnek is.

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2015	199	22
2016	203	28
2017	173	13
2018	183	10
2019	233	43
2020	132	62

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)		
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	3	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	1	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	225	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	3	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6	16.30
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	0	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	14	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	12	0
Gyógypedagógusok létszáma	2	0
Dajka/gondozónő	9	0
Kisegítő személyzet	3	0

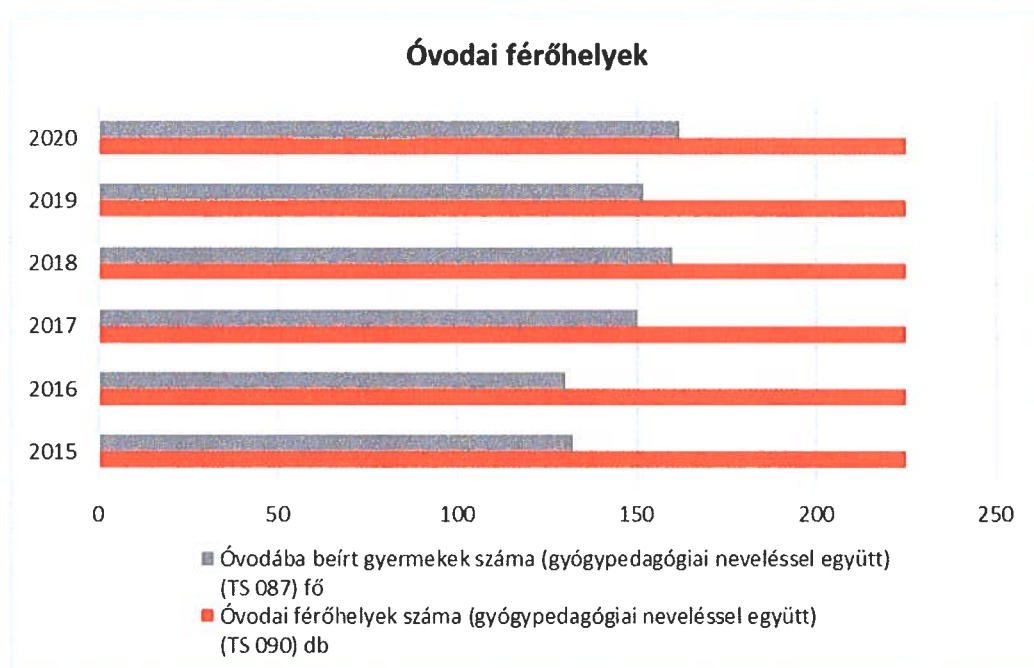
Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

4.4.2.; 4.4.4.; 4.4.5.;

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2015	132	8	225	3	132	0	2	16
2016	130	8	225	3	130	0	2	16
2017	150	8	225	3	150	0	3	18
2018	160	9	225	3	160	0	4	17
2019	168	9	225	3	152	0	3	18
2020	176	9	225	3	162	0	4	19

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

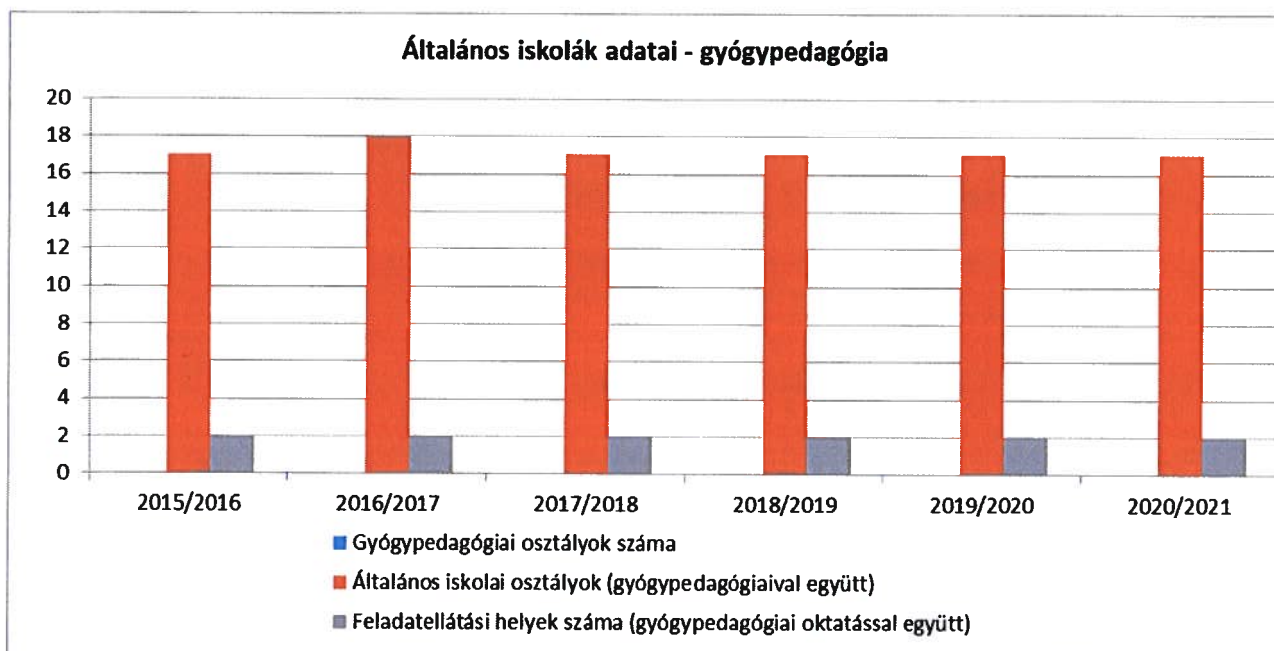

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

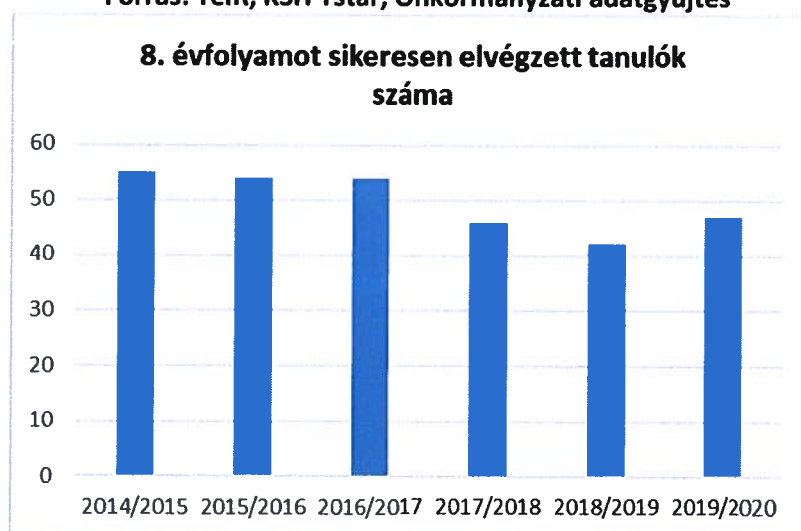

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2014/2015	0	17	2	25	10,00%
2015/2016	0	18	2	25	9,00%
2016/2017	0	17	2	24	8,00%
2017/2018	0	17	2	23	8,00%
2018/2019	0	17	2	23	8,00%
2019/2020	0	17	2	22	7,00%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

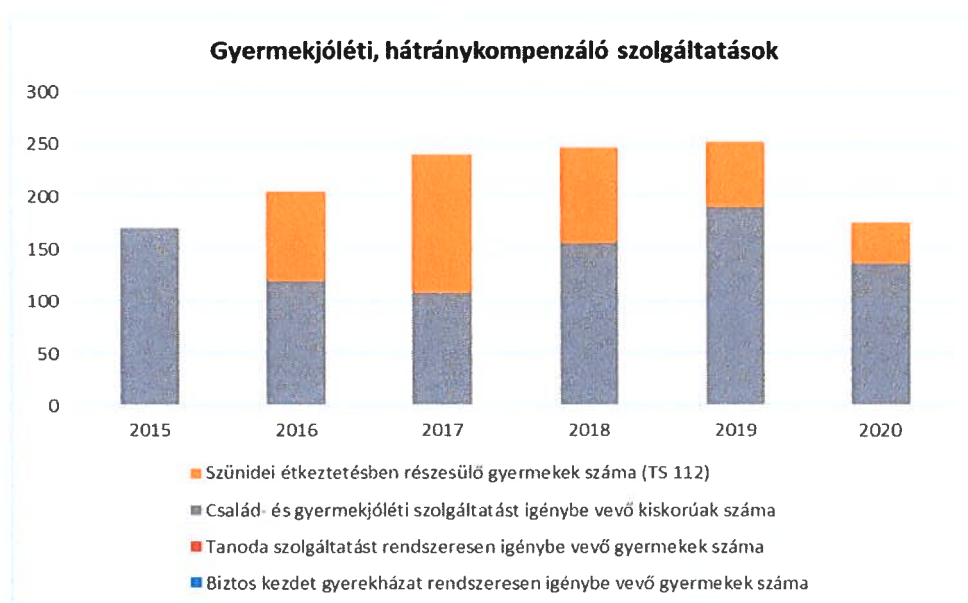
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;
- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;
- e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2015	0	0	170	0
2016	0	0	118	86
2017	0	0	108	132
2018	0	0	155	92
2019	0	0	190	62
2020	0	0	135	40

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Szülők általi negatív minta átöröklése – szocializációs hiányok	Kiscsoportos komplex foglalkozások szervezése a szülők és gyermekek bevonásával
Gyermekjóléti alapellátások megerősítése, a gondozást igénylő családok/gyermekek számának csökkentése	Szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált színterek működtetése. A hátrányos helyzetű gyermekekkel és családjukkal foglalkozó szakemberek továbbképzése a hátrányos helyzetű gyermekek nevelését, személyiségfejlesztését, illetve a szülők eredményes bevonását segítő ismeretek elsajátítása és a kompetenciák fejlesztése érdekében

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

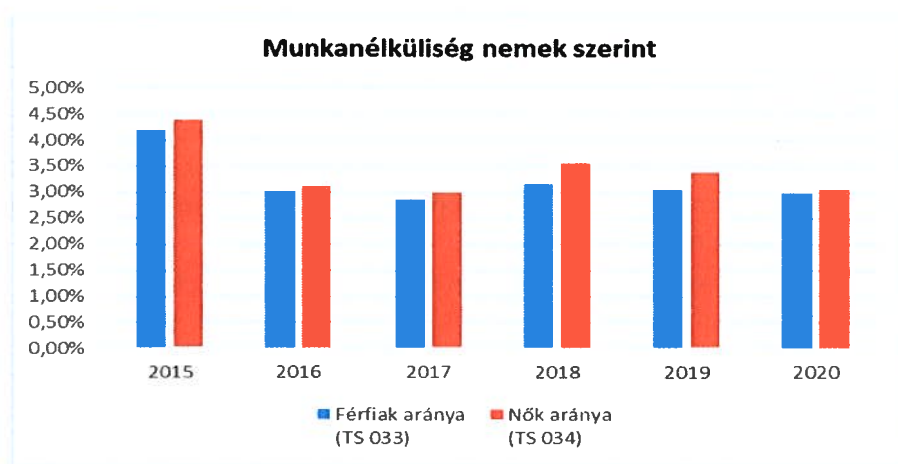
A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.

A rendelkezésre álló adatok vizsgálatából az alábbi összefüggések állapíthatók meg:

- a település összlakosságának 50,76%-a nő (2855 fő);
- a női lakosok több, mint fele 18-65 éves, tehát aktív korú (1737 fő);

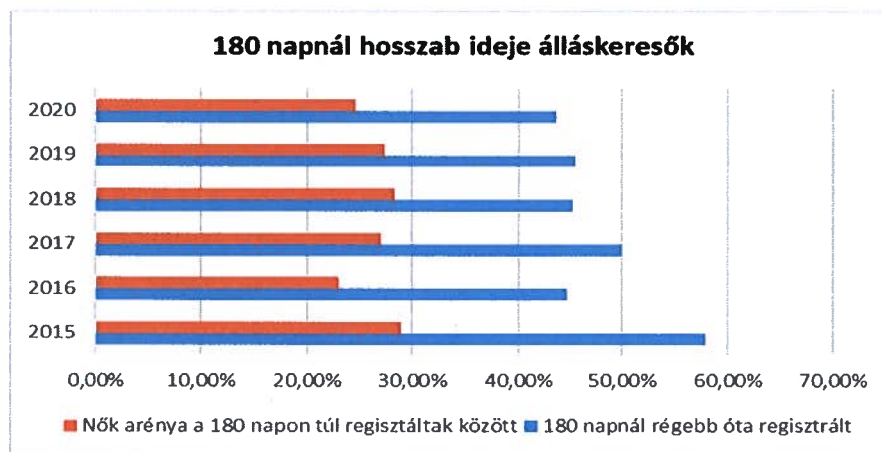
a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A regisztrált munkanélküliek több, mint 50 %-a munkanélküli nő. A regisztrált munkanélküli nők általában alacsony iskolai végzettségűek, akik elhelyezkedési lehetősége a közmunkaprogramban van.

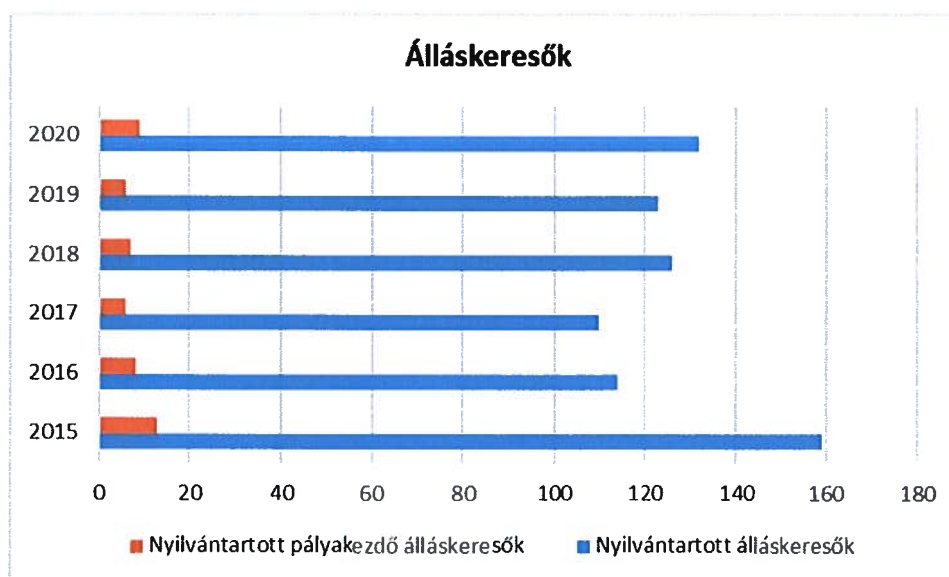

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Magyarországon felnőttképzési programok szervezése kapcsán fontos szempont, hogy a magyarországi felnőtt – elsősorban a munkaerő-piaci szempontból nem megfelelő végzettséggel rendelkező – lakosságnak minél nagyobb aránya vehessen részt képzésben, továbbképzésben, függetlenül aktuális munkaerő-piaci helyzetétől. A folyamatos szakmai megújulás a (potenciális) munkaerő versenyképességének, valamint mentális egészségének állapotában kiemelkedő jelentőségű.

A foglalkoztatást segítő és képzési programok esetében figyelembe kell venni, hogy megnőtt a szakmunka iránti igény, amely elsősorban a férfi munkaerőt érinti. (nehéz fizikai munka: pl. kőműves, festő, burkoló, ács stb.) A nők fizikai erőjüknél fogva kevésbé vonhatók be ezekre a területekre. Kifejezetten csak nőknek meghirdetett foglalkoztatást segítő képzési programok kis számban indulnak, ezek jellegüknél fogva jellemzően pl. a szövő, kertész, szociális ápoló, takarító képzések. Vannak szerencsére, a Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya által indított képzések, melyek térítésmentesen vehetők igénybe a nyilvántartott álláskereső részére, így aki éni kíván a lehetőséggel, annak elérhető az oktatás és ezáltal egy új szakma megszerzése.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Ha az iskolai végzettségi szintek szerint vizsgáljuk a munkanélküliség alakulását, az alapfokú végzettségűek esetében tapasztalható nagy növekedés az utóbbi években Magyarországon. A piaci kereslet ugyanis rendkívül lanya és csökkenő az alacsony iskolai végzettségű munkaerő iránt a modern gazdaságokban, így Magyarországon is. Köszönhetően a kiterjedt közfoglalkoztatási programoknak, a növekedés lassulni látszik. A közfoglalkoztatási program a munkaviszony egy speciális formája. Célja, hogy a közfoglalkoztatott sikeresen vissza-, illetve bekerüljön a munkaerő piacra.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Rendelkezésre álló információk alapján a foglalkoztatás területén a nőket érintő hátrányos megkülönböztetés nem jellemző településünkön.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés.

A gyermekek napközbeni ellátása megszerezhető - a gyermekek életkorának megfelelően - különösen bölcsődében, családi napköziben, családi gyermekfelügyelet vagy házi gyermekfelügyelet keretében, nyári napközis otthonban, valamint óvodában, iskolában.

Tápiószentmártonban a gyermekek napközbeni ellátásának alábbi formái érhetők el:

Óvoda:

Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az óvoda felveheti azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételétől számított fél éven belül beölti, feltéve, hogy minden, a településen, fővárosi kerületben, vagy ha a felvételi körzet több településen található, az érintett településeken lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hároméves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető.

Tápiószentmárton bölcsődével nem rendelkezik, így ennek hiányában a környező kisvárosokban érhető csak el bölcsődei nevelési intézmény. Óvodánkban ezért a szabályok adta lehetőség szerint, amennyiben a beíratott óvodaköteles gyermekek száma engedi, a két és fél éves gyermekek is felvételt nyerhetnek - ezzel segítve a munkához visszatérni kívánó édesanyák helyzetét.

A gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a harmadik életévét betölti, a nevelési év kezdő napjától legalább napi négy órában óvodai foglalkozáson vesz részt. A jegyző - az egyházi és magán fenntartású intézmények esetében a fenntartó - a szülő kérelmére és az óvodavezető, valamint a védőnő egyetértésével, a gyermek jogos érdekét szem előtt tartva, annak az évnek az augusztus 31. napjáig, amelyben a gyermek az ötödik életévét betölti felmentést adhat a kötelező óvodai nevelésben való részvétel alól, ha a gyermek családi körülményei, képességeinek kibontakoztatása, sajátos helyzete indokolja.

Általános iskola:

A Nemzeti köznevelési tv. értelmében 2013. szeptember 1.-től az általános iskolában 16:00-ig kell megszervezni a tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokat. A törvény 4. §-ának 4. pontjában rögzíti továbbá az egész napos iskola fogalmát, mely olyan iskolaszervezési forma,

ahol a tanórai és más foglalkozásokat a délelőtti és délutáni időszakra egyenletesen szétosztva szervezik meg. Iskolai kereteken belül elérhető a napközi ellátás. A rendelkezésre álló férőhelyek száma 100%-ban kielégíti az igényeket.

Fontos számunkra, hogy a falunkban született és születendő gyermekek óvodai, általános iskolai, és reményeink szerint bölcsődei nevelését is a lehető legjobb körülmények között tudjuk saját községünkben biztosítani, ezzel segítve a szülők számára a gondtalan munkába járást, a kisgyermekes édesanyák munkába való visszaállását. Ennek keretében az önkormányzat elkészítette terveit egy helyi bölcsődére is, melynek megépítését pályázati forrásból szeretné mielőbb megvalósítani.

Az önkormányzat által foglalkoztatott valamennyi munkavállaló esetében figyelembe vesszük a gyermekek ellátásának fontosságát. Azon dolgozók esetében, akiknél elengedhetetlen, és a munkakör lehetővé teszi, igyekszünk rugalmas munkaidő beosztással megkönnyíteni a családok helyzetét.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A védőnői szolgálat nemcsak a kisgyermek egészségi állapotának felügyeletét végzi, hanem feladata a kismama segítése, hogy ezzel támogassa a felügyelete alá tartozó gyermek megfelelő testi és mentális fejlődésének biztosítását. A védőnő kapcsolatban áll a családdal, a kisgyermeket ellátó intézményekkel és a gyermekorvossal is, így adott településen árnyalt képpel rendelkezik a családok gyermekellátási és nevelési helyzetéről. Szakemberként hatékony segítséget képes nyújtani a családoknak.

Tápiószentmártonban a két védőnői álláshely több évtizede folyamatosan betöltött, a feladatokat ellátó két védőnő rendkívül tapasztalt, a szakmája iránt elkötelezett, így nagyon hatékonyan és eredményesen végzik az anya- és gyermekgondozást a településen.

5. 2. 1. számú – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2015	2	183	91,5
2016	2	193	96,5
2017	2	202	101
2018	2	197	98,5
2019	2	210	105
2020	2	199	99,5

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

Jellemzően az erőszak jó része a családban marad, hiszen a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen. A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként, a jelzőrendszerek alapján egyre több esetre derül fény, egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

A szolgáltatások közvetítése a Tápiószentmártoni Polgármesteri Hivatal Család – és Gyermekjóléti Szolgálatának a feladata. Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatás a településen nincs, így a krízishelyzetben lévőknek csak a megfelelő szervekhez való eljuttatással tud segíteni a szolgálat.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Tápiószentmárton Nagyközség Önkormányzata helyi szinten nagy szerepet vállal a nők társadalmi szerepvállalásának erősítésére. Bár a polgármester férfi, de az önkormányzati képviselők között három nő is található. Az intézményvezetők helyét is szinte mindegyik intézmény esetében nők foglalják el.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A roma nők, a kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. Ennek oka egyebek között a magyar társadalom hagyományos családmodelljében keresendő: még ma is sokan vallják, hogy a nők helye a ház körül, a családban van, nem a munkaerőpiacon. Ezt a szemléletet tovább súlyosbítják a nőkkel kapcsolatos negatív sztereotípiák. A gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit. A nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények, a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya, a gyeseen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt, és a szakképzetlen, alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Kisgyermekes anyák elszeparálódása a társadalom aktív részétől	Baba-mama klubok működésének támogatása, szabadidős programok szervezése
A GYED-ről, GYES-ről való visszatérés nehézségei a munkaerő piacra	Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények folyamatos fejlesztése
A gyermeket egyedül nevelő vagy több gyermeket nevelő család esetében magasabb a szegénység kockázata	Szociális és gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások lehetőségeinek megismertetése.
Felügyelet hiánya a kisgyermeket egyedül nevelő szülők esetében	Bölcsőde építés, fenntartás a nők elhelyezkedése érdekében

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

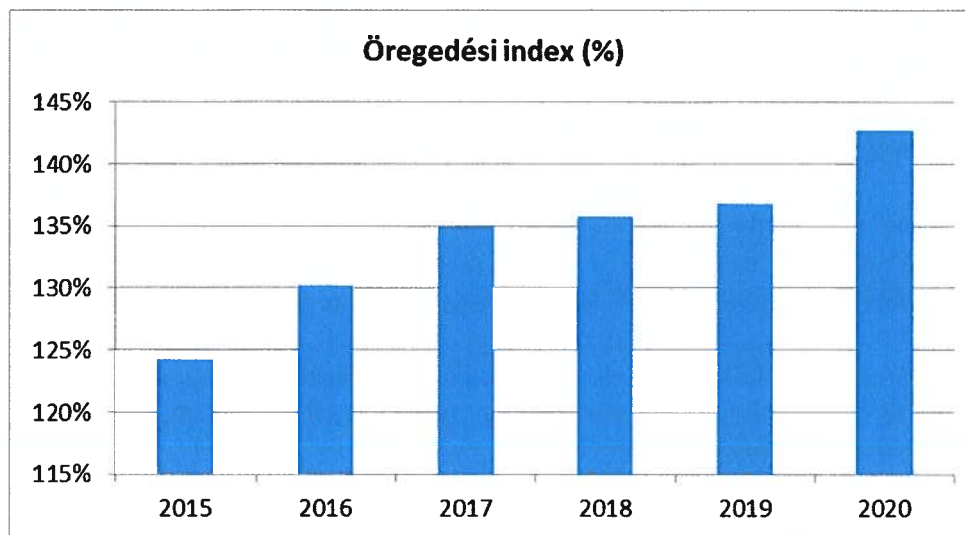
6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Hazánk népessége a legtöbb területen öregszi, s ez Tápiószentmártonra is jellemző. Az elöregedést jól szemlélteti az öregedési index emelkedése is. E mutató emelkedésének többek között egyik legfőbb oka az újszülöttek számának csökkenése, a gyerekvállalás kitolódása, de idetartozik az átlagéletkor emelkedése is.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2015	957	770	124,29%
2016	996	765	130,20%
2017	1 009	748	134,89%
2018	1 021	752	135,77%
2019	1 057	773	136,74%
2020	1 079	756	142,72%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

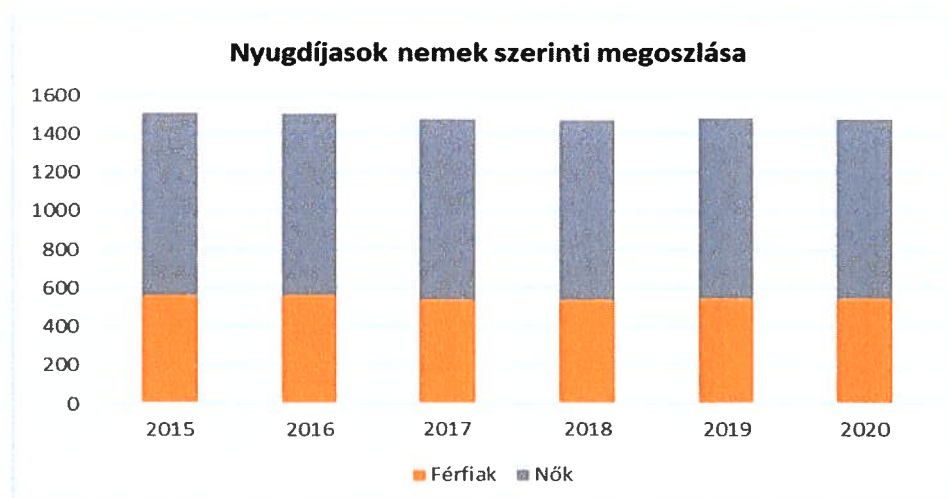

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Az időskor fogalomköre különböző dimenziókban eltérően értelmezhető. Az, hogy ki milyen idős, kifejezhető az évek számával (kronológiai életkor), de a biológiai életkor például ettől eltérő lehet, hiszen ez az egészségi állapot függvénye. Beszélhetünk pszichológiai életkorról, arról, hogy ki milyen idősnek érzi saját magát, vagy szociológiai életkorról, amelyen azt értjük, hogy a társadalom milyen idősnek tart valakit. Magyarországon jelenleg a nyugdíjrendszer szempontjából 62. életévük betöltésétől számít idősödőnek az ember, míg foglalkoztatáspolitikai oldalról már a 45. életév betöltésétől. Az elmúlt években az öregségi nyugdíjkorhatár folyamatosan emelkedik, és 2022-ig fokozatosan 65 évre nő. Az 1955-ben születettek 2019-ben, addig az 1956-ban születettek 2020-ban, vagy 2021-ben igényelhetnek öregségi nyugdíjat. A legfrissebb konvergencia program 2022-t követően továbbra is a 65 éves korral kalkulál.

A legutóbbi nyilvántartott adatok szerint a teljes lakónépesség arányában a 60 éves és idősebb korosztály 25,79%-ot tesz ki, ebből 10,00%-a férfi, 15,79%-a nő. A nők körében jóval alacsonyabb a házassági állapotúak hányada, ezzel szemben magas az özvegyek száma. Ez a szám az életkor előre haladásával gyors ütemben emelkedik, a 80 éves és idősebb nőknek már mintegy 4/5-e özvegyként éli életét.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

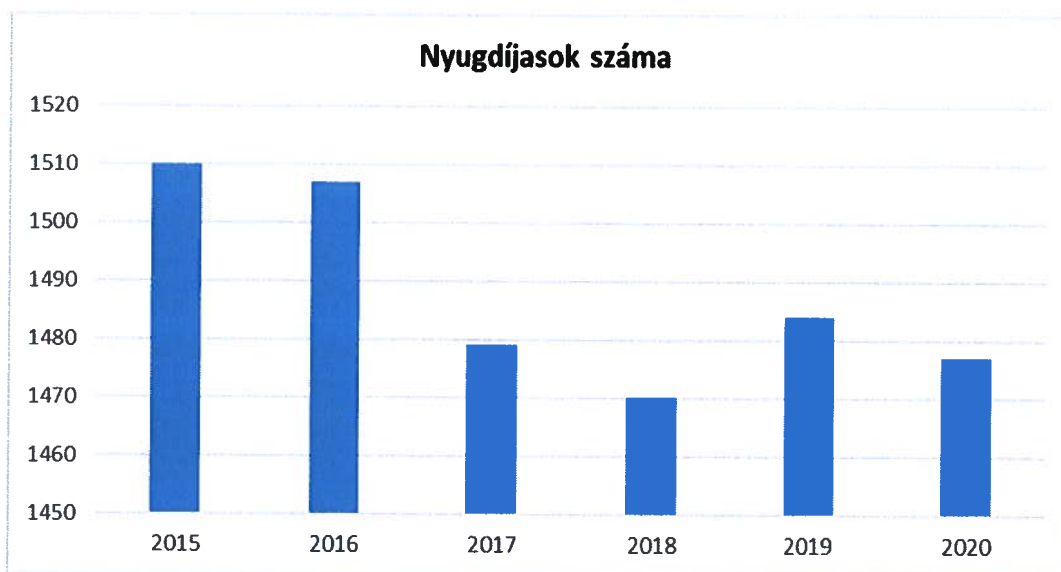

Az időskorú népesség iskolai végzettségének szintje alacsonyabb, mint az utána következő generációké, de a teljesen képzetlen idősök aránya alig magasabb a teljes népességénél. Az idős női népesség iskolai végzettsége elmarad a hasonló korú férfiakétól.

A gazdaságilag nem aktív népességben belül a saját jogú öregségi nyugdíjban részesülők aránya meghatározó. A munkahelyek bizonytalanná válása miatt az elmúlt évtized során sokan a mielőbbi nyugdíjba vonulást választották. Magas a rokkanttá nyilvánítottak száma is, mivel sok olyan személy, aki – a súlyos betegsége mellett, egészségének kockáztatásával – igyekezett helyt állni munkahelyén és saját magáról, családjáról gondoskodni, kénytelen volt a szerényebb, de biztonságot nyújtó rokkantsági nyugdíj mellett dönteni. A 60 éves és idősebb személy többsége magánháztartásban él.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2015	561	949	1510
2016	560	947	1507
2017	541	938	1479
2018	541	929	1470
2019	547	937	1484
2020	545	932	1477

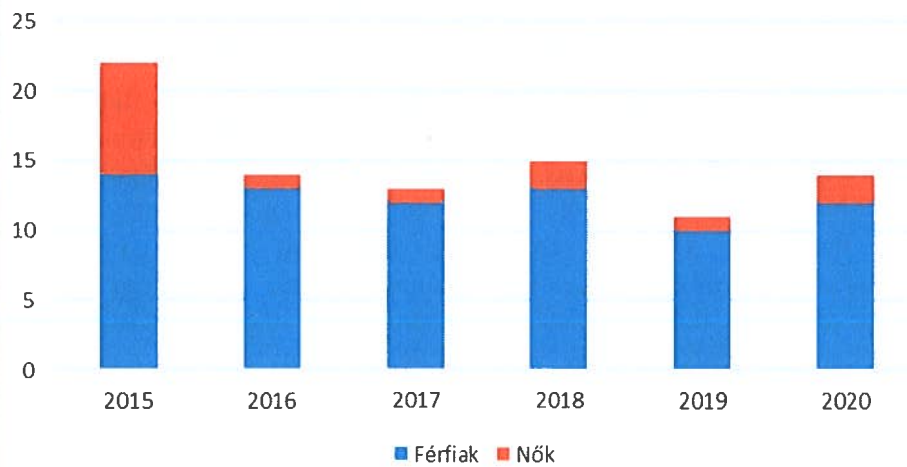
Forrás: TeIR, KSH Tstar

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

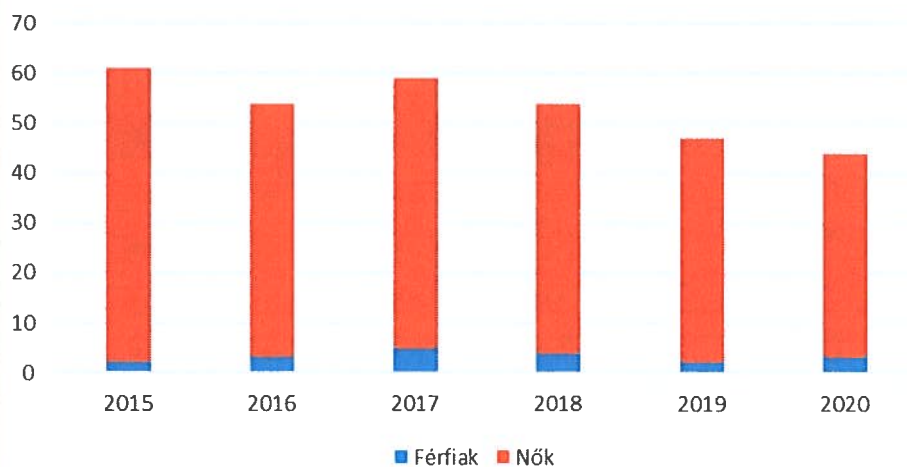

Életkoron alapuló ellátás nemek szerint

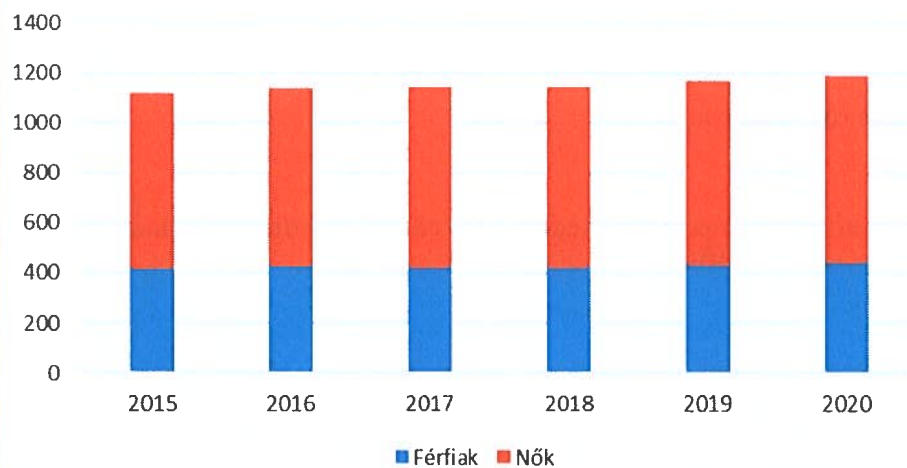
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Özvegységi nyugdíjban részesülők nemek szerint

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Öregségi nyugdíjban részesülők nemek szerint

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősök, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

Ha az idősök, nyugdíjasok jövedelmi helyzetet tekintjük, megállapíthatjuk, hogy az egészségesek szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre esély a munkaerő-piacon nincs, kivétel, ha valaki speciális tudással rendelkezik. A nyugdíjkorhatárt elért férfiak és nők gyakorlatilag eltűnnek a munkaerőpiacról. Ennek az is oka, hogy az idősödő embereket (nemcsak a nyugdíjasokat, hanem a nyugdíjkorhatárhoz közelítőket is) a munkaadók már nem igénylik. Az időszerűak többségére jellemző, hogy mezőgazdasági munkákat végeznek (függetlenül attól, hogy ezt korábban főfoglalkozásként vagy melléktevékenységként végezték-e). A 60 év fölöttiek körében tehát szinte teljesen megszűnik a kereső tevékenység, megnövekszik viszont a saját gazdaságban végzett mezőgazdasági munka. Hátrányos megkülönböztetés nem tapasztalható.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskereső száma összesen	Év	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	Fő összesen	154	117	110	126	123	131
41-45 év (TS 042)	Fő	8	9	9	9	10	9
	%	5,20%	7,69%	8,18%	7,14%	8,13%	6,87%
46-50 év (TS 043)	Fő	8	10	7	9	9	9
	%	5,20%	8,55%	4,00%	7,14%	7,32%	6,87%
51-55 év (TS 044)	Fő	9	8	9	9	8	8
	%	5,85%	6,84%	8,18%	7,14%	6,50%	6,11%
56-60 év (TS 045)	Fő	8	8	7	9	8	9
	%	5,20%	6,84%	6,36%	7,14%	6,50%	6,87%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	14	10	10	9	8	8
	%	8,97%	8,55%	9,09%	7,14%	6,50%	6,11%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) tevékeny idősor, élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Nincs ilyenről tudomásunk.

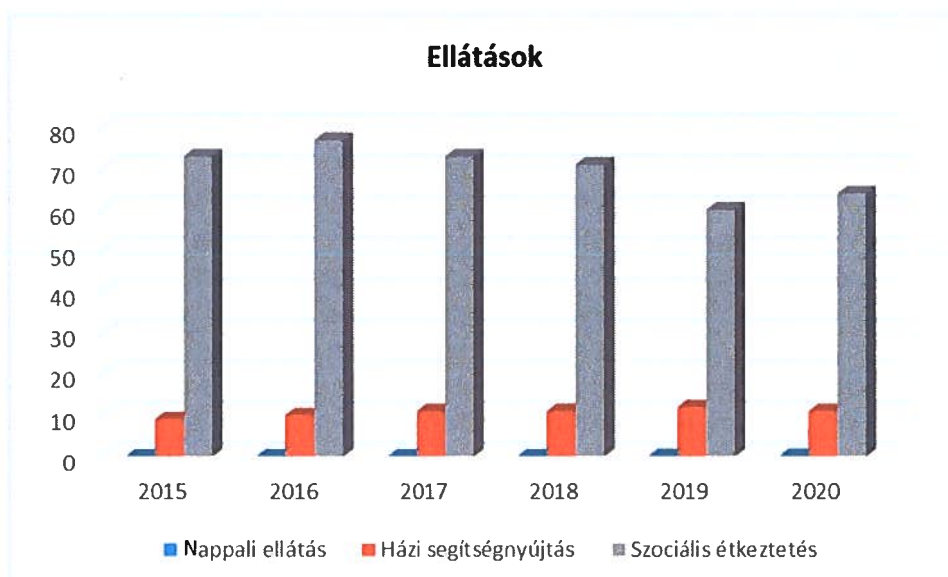
6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

Az idősorúak gyakrabban szorulnak orvosi kezelésre, gyakrabban utalják őket szakorvoshoz (rendelőintézetbe, kórházi ambulanciákra) és gyakrabban kezelik őket kórházban. Az idősorban jellemző megbetegedések - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrend- szeri

megbetegedések, ízületi problémák mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős emberek életminőségének alakulásában igen nagy szerepük van a mentális betegségeknek. Az élettartam meghosszabbodásával jelentősen növekszik többféle pszichiátriai betegség gyakorisága, a fogyatékosok többsége a 60 év feletti korosztályból kerül ki.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

Az időskorú lakosság többsége egészségügyi problémákkal küzd, rendszeres orvosi kezelésre, kontrollra szorul. A szakellátás legközelebb Nagykátán, illetve Cegléden érhető el. A hozzáférést megnehezíti, hogy az időskorúak egy részének problémát okoz a tömegközlekedési eszközökhöz való eljutás, illetve a fel-és leszállás. A kulturális programokhoz való hozzáférésnél is ugyan ez a probléma merül fel az idősebb korosztály számára, így leginkább a helyi rendezvényeken való részvétel valósul meg, ugyanakkor jellemző, hogy ez a korosztály nehezen kimozdítható a hétköznapi rutinfeladatokból.

Szociális étkeztetés: a szolgáltatás feladata, hogy gondoskodjon azon szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről, akik azt önmaguk, illetve eltartottaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük, vagy hajléktalanságuk miatt. Az étkezés jogosultsági feltételeinek részletes szabályait az Ör. határozza meg.

Az étkeztetés szolgáltatás ellátási területe Tápiószentmárton közigazgatási területe.

A feladat ellátását az intézmény napi egyszeri meleg étkezés (ebéd) biztosításával teljesíti.

Az ellátást igénybe vevők közül senki nem igényli a helyben fogyasztást, így a konyháról történő elvitel műanyag edényben biztosított, illetve az Étkeztető szolgálat által kiszállításra is kerül annak aki igénybe kívánja venni ezt a szolgáltatást.

A házi segítség nyújtás keretében nyújtott tevékenységek:

- Szociális segítség keretében: A lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködés körében:

- takarítás a lakás életvitelszerűen használt helyiségeiben (hálószobában, fürdőszobában, konyhában és illemhelyiségben)

- mosás

- vasalás
- A háztartási tevékenységben való közreműködés körében:
- bevásárlás (személyes szükséglet mértékében)
 - segítségnyújtás ételkészítésben és az étkezés előkészítésében
 - gyógyszer kiadagolás
 - közkútról, fűrkútról vízhozás
 - tüzelő behordása kályhához, egyedi fűtés beindítása (kivéve, ha ez a tevékenység egyéb szakmai kompetenciát igényel)
 - télen hó eltakarítás és síkosság-mentesítés a lakás bejárata előtt – kísérés Segítségnyújtás veszélyhelyzet kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában.

Nagy igény jelentkezik az ellátottak részéről a segítő beszélgetésre, mentális gondozásra, hiszen többségük egyedül élő, magányos, mozgásban korlátozott, idős ember, akik számára a szociális gondozó egyik fő, sok esetben pedig egyetlen kapcsolat a külvilággal. Ellenben az általuk igényelt óraszámba legtöbb esetben a mentális támogatás nem fér bele, vagy csak az egyéb, tevékeny, ápolói feladatok ellátása közben lehetséges. Emelkedik azon idősök száma is, akik egészségi, mentális állapotuk miatt szakellátásra szorulnak, de a család aktív segítségével otthonukban történő ellátásuk megoldható, illetve elutasítják az idős otthoni elhelyezés lehetőségét.

c) idősök informatikai jártassága;

Ma már közzismert ténynek számít az, hogy az idősebb generáció digitális eszköz felhasználói között is legalább olyan mély tudásszakadékok húzódnak, mint a használók és a nem használók között.

Az internetezéshez kapcsolódó felmérések alapján azt láthatjuk, hogy az 50-75 éveseknek csupán egynegyed vagy még kisebb része tudja megbízhatóan és sokoldalúan használni az internetet.

A televízió továbbra is fontosabb információforrás, mint az internet, hiszen az internetet az idősebb generáció csak nagyon minimális része tudja használni információszerzésre.

Mindez jelentősen hozzájárul az idős korosztályt elszigetelődéséhez, elmagányosodásához, annál is inkább mivel egészségügyi ellátás, mint életminőséget javító szolgáltatás sem érhető el számukra, illetve számos kényelmi szolgáltatáshoz való hozzáférés előnyeit sem tudják igénybe venni.

d) a generációk közötti programok.

Tápiószentmártonban nyugdíjasklub is működik, tevékenyen kiveszik részüket a település társadalmi, kulturális életéből. Az idősök megbecsült polgárai községünknek. Fontosnak tartjuk a tapasztalataikat, véleményüket, tanácsaikat. Éppen ezért megteremtjük a lehetőséget a rendszeres találkozásra, a gondolatok továbbadására, a vélemények befogadására. Támogatjuk az idősök programjait, összejöveteleit. Egyre több olyan háztartás van, amelyekben csak idős emberek élnek. Minél idősebb személyről van szó, annál nagyobb az esélye annak, hogy az illető egy-személyes háztartást tartson fenn. Az idős emberek ameddig csak el tudják látni 49 magukat, még a megözvegyülés után sem költöznek össze gyermekeikkel, unokáikkal, hanem megpróbálnak önállóan élni. Ennek ellenére a családi kapcsolatoknak nagy jelentősége van az idős emberek életében. Biztonságérzetüket erősíti, ha ügyes-bajos dolgaikban folyamatosan számíthatnak gyermekeikre. A feleslegesség tudata, a bizonytalanságérzet akkor is fizikai-lelki hanyatlást idézhet elő, ha az idős emberek

viszonylag kiegyensúlyozott anyagi kondíciók között élnek. Ezért az idősek életmódját javító társadalmi programok, civil szervezetek tevékenységét az élet e területére, az intenzív családi kapcsolatokból kirekesztődő idős emberek aktivitásának erősítésére is célszerű kiterjeszteni.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Tápiószentmártonban hagyományőrző csoportok és nyugdíjasklub is működik, tevékenyen kiveszik részüket a település társadalmi, kulturális életéből. Az idősek megbecsült polgárai közösségünknek. Fontosnak tartjuk a tapasztalataikat, véleményüket, tanácsaikat. Éppen ezért megteremtjük a lehetőséget a rendszeres találkozásra, a gondolatok továbbadására, a vélemények befogadására. Támogatjuk az idősek programjait, összejöveteleit. Egyre több olyan háztartás van, amelyekben csak idős emberek élnek. Minél idősebb személyről van szó, annál nagyobb az esélye annak, hogy az illető egy-személyes háztartást tartson fenn. Az idős emberek ameddig csak el tudják látni magukat, még a megözyegyülés után sem költöznek össze gyermekeikkel, unokáikkal, hanem megpróbálnak önállóan élni. Ennek ellenére a családi kapcsolatoknak nagy jelentősége van az idős emberek életében. Biztonságérzetüket erősíti, ha ügyes-bajos dolgaikban folyamatosan számíthatnak gyermekeikre. A feleslegesség tudata, a bizonytalanságérzet akkor is fizikai-lelki hanyatlást idézhet elő, ha az idős emberek viszonylag kiegyensúlyozott anyagi kondíciók között élnek. Ezért az idősek életmódját javító társadalmi programok, civil szervezetek tevékenységét az élet e területére, az intenzív családi kapcsolatokból kirekesztődő idős emberek aktivitásának erősítésére is célszerű kiterjeszteni.

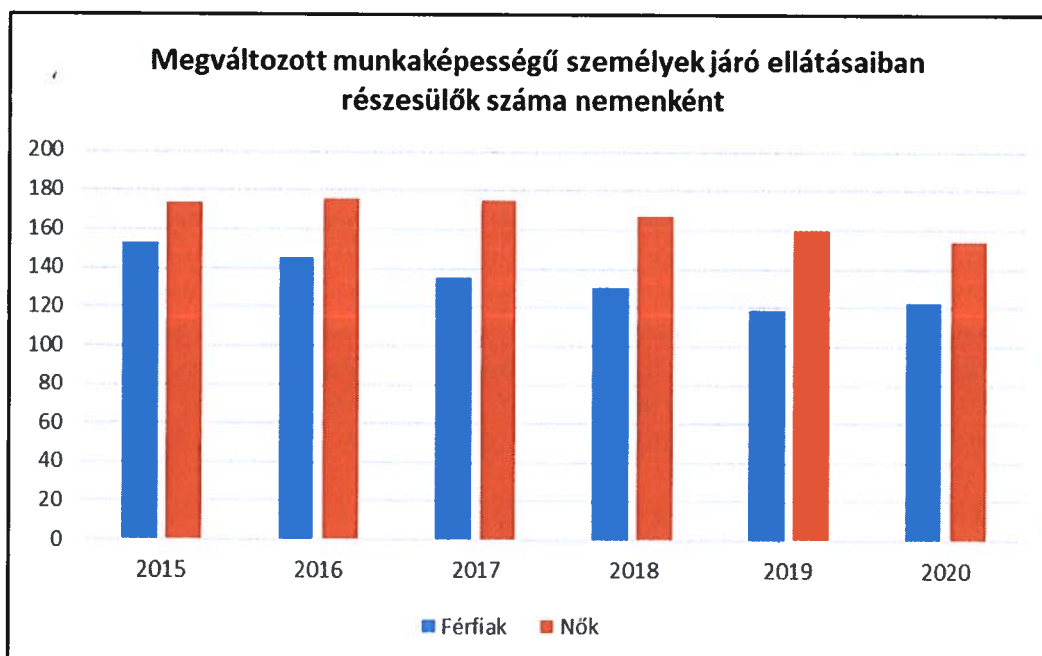
6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A helyben nem elérhető egészségügyi szolgáltatások nehezen hozzáférhetők	Önkormányzati kisbusz beszerzése, az idősek szállításának megszervezése
Az egészségi állapot romlása	Egészségmegőrzési tanácsadás, szűrőprogramok lehetőségének biztosítása
Elmagányosodás és a demencia veszélye	Szociális és művelődési programok, foglalkozások támogatása

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A fogyatékossgal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető települési statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről. A fogyatékossgal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is. A célcsoport részére szervezett ellátásokat, szolgáltatásokat, az egyes intézkedéseket az egyéni szükségletek alapján kerül tervezésre.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Tápiószentmártonban jelenleg nem foglalkoztat az önkormányzat fogyatékkal élő személyt.

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Nincs információnk a fogyatékkal élők hátrányos megkülönböztetéséről településünkön.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

A településen jelenleg nincs olyan intézmény amely az önálló életvitelét támogatná a fogyatékkal élő személyeknek. A fogyatékkal élő személyek elszigetelődnek a társadalomban, elkülönülnek a környezetüktől. Egyéni szükségleteik alapján, egyedi igényeknek megfelelően szükséges támogatásuk.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékos emberek döntő többsége valamilyen jövedelemmel – főleg nyugdíjból származóval – rendelkezik, az értelmi fogyatékosok nehezebb helyzetben vannak, körükben magas az eltartottak aránya.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítettség, amelynek betartatása az építésügyi hatóság feladata. Alapelv, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvárásként jelenik meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszere.

A hatályos jogszabályoknak megfelelően új beruházás, felújítás akadálymentesített környezet biztosításával történik. Az akadálymentes intézmények száma, minden területen a jogszabályi előírásnak megfelel.

b) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

Az önkormányzat részéről a szociális és egészségügyi intézményeken kívül a kulturális és sport intézmények akadálymentessé tétele is folyamatos, kiemelt feladat.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Az Önkormányzat tulajdonában lévő ingatlanok akadálymentesítettségére az a) pontban rögzítettek az irányadók, további munkahelyek akadálymentességével kapcsolatban részletes információkkal nem rendelkezünk.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A hét minden napján óránként buszjárat közlekedik, melyek nem akadálymentesítettek. Az utak, járdák felújításra szorulnak, jelenleg csak csekély mértékben akadálymentesítettek.

e) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

Fogyatékosok nappali intézménye nincs a településen. Közlekedés nehézkesen megoldott. Külön fogyatékkal élők személyek szállítására, közlekedésére adatok nem állnak rendelkezésre. Nappali ellátás nem megoldott sem egyházi, sem civil szervezet által.

f) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Erre vonatkozóan információkkal nem rendelkezünk.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Társadalomtól való elszigetelődés	A városi sport és kulturális rendezvényeken való kiemelt részvétel biztosítása
Akadálymentesített környezet hiánya, nem megfelelő minősége	Akadálymentesítés, azok színvonalának növelése
Program és tevékenység hiánya	Fogyatékosok nappali ellátásának színvonalas biztosítása

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

A képviselő testület, a civil szervezetek és a lakosság kapcsolata jó. A település intézményei igyekeznek munkájukkal elősegíteni a társadalmi esélyegyenlőséget. Színes programokat szerveznek, amelyre igyekeznek bevonni a lakosságot. A helyi civil szervezetek kapcsolata a környező települések hasonló szervezeteivel jónak mondható

A civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége megjelenik a hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatásától kezdve az időkorúak kulturálódásáig, a hagyományőrzésen át a lakosság egészségi állapotának fejlesztéséig az alapvető közszolgáltatások (oktatás, egészségügy, szociális szolgáltatások, kultúra, művelődés, közrend, közbiztonság) ágazataiban, lehetséges esélyegyenlőséget támogató szolgáltatások biztosításával.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

Az Önkormányzat és az intézmények a Programot és a beszámolókat saját honlapjukon, és az SZMSZ-ben szabályozott módon közzé teszik. Szükséges továbbá minden elérhető eszközt és helyi médiát bevonni (honlap, tájékoztató kiadványok, rendezvények, lakossági fórumok, helyi sajtó stb.) a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében. A nyilvánosság folyamatos biztosítására érdekében évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézmények, szülők és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása

Az Esélyegyenlőségi Program az önkormányzat, valamint a településen működő intézmények közreműködésével készül.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Alacsony foglalkoztatottság a munkaképes korú lakosság körében	Közfoglalkoztatás fenntartása, lehetőségek szerinti bővítése, és az érintettek elsődleges munkaerőpiacra történő visszavezetése
	Passzivitás, beletörődés, fásultság: ez jellemzi a mélyszegénységben élőket. Hiányzik az eltökéltség, a tudatosság, a cél, hogy változtassanak saját életükön.	Tudatos életvitel, szemléletformáló képzések kialakítása a jövőkép kialakítása érdekében
	Bűncselekmények elkövetése különös tekintettel a kábítószerterjesztésre és fogyasztásra, valamint a megszorodott lopásokra	Prevenációs programok, előadások szervezése. A polgárőrség, mint helyi civil szervezet támogatása, munkájuk segítése.
Gyermekek	Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek számának növekedése	A szociális hálóban működő jelzőrendszer megerősítése
	A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek magas száma	A szülők munkahelyhez jutásának, és oktatásban való részvételüknek elősegítése
	Gyermekorvosi ellátás hiánya	
Idősek	Helyben elérhető egészségügyi szolgáltatások minimális száma; rossz egészségi állapot	Egészségügyi szűrések szervezése, a betegségek megelőzése érdekében

	Elmagányosodás és a társadalomtól való elszigetelődés veszélye	Kifejezetten a korosztálynak megfelelő kulturális programok, teadélutánok, hagyományőrző estek szervezése. A régi érték fiatalabb generációk számára történő átadására szervezett találkozók.
	Az alacsony jövedelmű nyugdíjasok nagy száma	Termelői piac kialakítása és ezáltal a háztáji termékek értékesítésének, mint jövedelem kiegészítő tevékenység végzésének elősegítése
Nők	Bölcsőde hiánya	Megfelelő férőhellyel rendelkező bölcsőde építése pályázati forrásból
	A családalapítás után a munkaerőpiacra visszatérő nők nehéz helyzete	Megfelelő férőhellyel rendelkező bölcsőde építése pályázati forrásból. Az önkormányzat és intézményeiben dolgozó, kisgyermekes nők munkakörhöz és a dolgozó igényeihez igazodó rugalmas munkaidőbeosztása.
	Alacsony iskolai végzettségű nők munkába állásának nehézségei	Közfoglalkoztatási program fejlesztése, bővítése. Képzési programokban való részvétel segítése.
Fogyatékkal élők	Akadálymentesített környezet hiánya, közutak, járdák nem megfelelő minősége	Közütemények akadálymentesítése, aszfaltozás, járdaépítés
	Elmagányosodás, társadalmi életből való kirekesztettség	Programokhoz, szolgáltatásokhoz jutás segítése, „házhöz menő segítségnyújtás”
	Alacsony jövedelem, nem megfelelő életkörülmények, speciális segédeszközök elérhetetlensége	Juttatások megigénylésének elvégzése, segédeszközök beszerzési lehetőségeinek felkutatása, valamint önkormányzati segítségnyújtás a finanszírozásban
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	Tartós munkanélküliek számának növekedése	Munkáltatók megkeresése, állás keresők tájékoztatása. Állásbörze szervezése. Helyi vállalkozók támogatása a munkahelyteremtésben.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Jövőképünk

- Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák és a többségi társadalom között nincs szakadék, ahol a romák a társadalom teljes jogú tagjai lehetnek, ahol nem ér valakit elvből hátrányos megkülönböztetés azért, mert roma.

- Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők felzárkózása megtörténjen, mindenki számára elérhető lehessen egy átlagos életszínvonal, és mindig legyen számukra segítség a leszakadás elkerülésére.
- Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek egészségügyi ellátását, biztonságukat, a családban történő nevelkedésüket, fejlődésük elősegítését, a tehetségek feltárását, a megfelelő oktatás megszervezését, valamint szocializációjuk során a település életében történő részvételüket, hogy később egészséges, boldog, és társadalmilag aktív résztvevői legyenek a helyi közösségnek.
- Folyamatosan odafigyelünk az idősök helyzetére, segítjük őket, hogy nyugdíjas éveiket anyagi biztonságban tölthessék, hogy ne maradjanak egyedül a nehéz helyzetekben, hogy a generációjuk számára is elérhető legyen a szórakozás, a társadalmi életben való hasznos részvétel.
- Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a társadalmi elismerést és megbecsülést, hogy segítséget kapjanak a családi élet és a munkahely közötti egyensúly megteremtésében, hogy a gyermeknevelés megszervezése ne csak az ő feladatuk legyen, hogy a szociális hálóban legyenek akik aktívan és hatékonyan tudják segíteni a bajbajutottakat.
- Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők egyébként nehezített életének megsegítésére, a társadalomtól való elszigetelődésük elkerülésére. A testi fogyatékkal élők esetében figyelmünk közlekedésük megkönnyítésére irányul, intézményeink akadálymentesítésével, az utak, járdák karbantartásával. Szellemi fogyatékkal élők esetében a megsegítés elsősorban az őket gondozó családokat érinti, jogos juttatásaik igényléséhez, valamint egyéni szükségleteik kielégítéséhez igyekszünk segítséget nyújtani.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Romák és/vagy mélyszegénységben élők

1.tábla

A	Intézkedés címe:	Munkaerőpiacra történő integrálás
B	Feltárt probléma megnevezése	Alacsony foglalkoztatottság a munkaképes korú lakosság körében
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az elsődleges munkaerőpiacra történő integrálás
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági Program
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	- Közfoglalkoztatás fenntartása, lehetőségek szerinti bővítése - Munkavállalási tanácsadás
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Folyamatos
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Munkanélküliek számának csökkenése
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	- Humán - Pénzügyi: állami költségvetés és pályázati forrás - Technikai
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Hosszútávon fenntartható, a pályázati lehetőségek függvényében.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

2.tábla

A	Intézkedés címe:	A periférián élők kimozdítása
B	Feltárt probléma megnevezése	Passzivitás, beletörődés, fásultság: ez jellemzi a mélyszegénységben élőket. Hiányzik az eltökéltség, a tudatosság, a cél, hogy változtassanak saját életükön.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Tudatos életvitel, jövőkép kialakítása, felzárkózás a társadalom középosztályához, a mindennapi erkölcsi normák szerinti életvitel.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Az érintettek különböző csatornákon (levélben, személyesen, telefonon stb.) történő megkeresése a szociális háló tagjai által, munkahely felajánlása, munkábaállás esetén egyéb támogatások kilátásba helyezése, melyek tovább segítik a felzárkózást, és ösztönzőleg hatnak a munkavállalóra, esélyt adva nekik a kitörésre.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Folyamatos
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Munkanélküliek számának csökkenése
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	- Humán - Pénzügyi: állami költségvetés és pályázati forrás - Technikai
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Hosszútávon fenntartható.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

3. tábla

A	Intézkedés címe:	Bűnmegelőzés
B	Feltárt probléma megnevezése	Bűncselekmények elkövetése különös tekintettel a kábítószerterjesztésre és fogyasztásra, valamint a megszaporodott lopásokra
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A felnövekvő generációk elrettentése a tudatmódosító szerek használatától. A közbiztonság javulása.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Prevenációs programok, előadások szervezése. A polgárőrség, mint helyi civil szervezet támogatása, munkájuk segítése. A fiatalokban a közösségi szellem építése, a társadalmi normákkal rendelkező különféle csoportokhoz való csatlakozásra ösztönzése. (sportegyesületek, klubbok).
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Folyamatos
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Munkanélküliek számának csökkenése
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	- Humán - Pénzügyi: állami költségvetés és pályázati forrás - Technikai
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Hosszútávon fenntartható, a pályázati lehetőségek függvényében.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Gyermekek

1.tábla

A	Intézkedés címe:	Óvjuk a gyermekeket
B	Feltárt probléma megnevezése	Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek számának növekedése
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Minden gyermek családban nőhessen fel, kiemelten biztosítva erkölcsi, értelmi és érzelmi fejlődésüket
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági Program
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	- a szociális hálóban működő jelzőrendszer megerősítése, - a már látótérben lévő családok hatékony megsegítése, szakemberekkel történő iránymutatás számukra.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Folyamatos
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Munkanélküliek számának csökkenése
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	- Humán - Pénzügyi: állami költségvetés és pályázati forrás - Technikai
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Hosszútávon fenntartható, a pályázati lehetőségek függvényében.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

2.tábla

A	Intézkedés címe:	Oktatás szervezése
B	Feltárt probléma megnevezése	A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek magas száma
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A gyermekek létbiztonsága
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági Program
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	A szülők munkahelyhez jutásának, és oktatásban való részvételüknek elősegítése: - Közfoglalkoztatás fenntartása, lehetőségek szerinti bővítése - Munkavállalási tanácsadás
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Folyamatos
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Munkanélküliek számának csökkenése
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	- Humán - Pénzügyi: állami költségvetés és pályázati forrás - Technikai
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Hosszútávon fenntartható, a pályázati lehetőségek függvényében.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

3.tábla

A	Intézkedés címe:	Gyermekorvosi ellátás biztosítása
B	Feltárt probléma megnevezése	Gyermekorvosi ellátás hiánya
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Gyermekorvosi ellátás biztosítása, a szakszerű ellátás érdekében
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági Program
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	- Pályázati felhívás
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Folyamatos
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Munkanélküliek számának csökkenése
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	- Humán - Pénzügyi: állami költségvetés és pályázati forrás - Technikai
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Hosszútávon fenntartható, a pályázati lehetőségek függvényében.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Idősek

1.tábla

A	Intézkedés címe:	Egészségügyi alapellátás javítása
B	Feltárt probléma megnevezése	Helyben elérhető egészségügyi szolgáltatások minimális száma; rossz egészségi állapot
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az idősek egészségi állapotának javítása, az ellátórendszer bővítése, a szolgáltatásokhoz való széleskörű hozzáférés
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági Program
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	- Egészségügyi szűrések szervezése, a betegségek megelőzése érdekében - Egészségügyi szolgáltatások javítása
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Folyamatos
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Munkanélküliek számának csökkenése
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	- Humán - Pénzügyi: állami költségvetés és pályázati forrás - Technikai
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Hosszútávon fenntartható, a pályázati lehetőségek függvényében.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

2. tábla

A	Intézkedés címe:	
B	Feltárt probléma megnevezése	Elmagányosodás és a társadalomtól való elszigetelődés
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az idősek részvétele a helyi közéletben, ezáltal az életminőség javítása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági Program
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	- Kifejezetten a korosztálynak megfelelő kulturális programok, teadélutánok, hagyományőrző estek szervezése. - A régi értékek fiatalabb generációk számára történő átadására szervezett találkozók.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Folyamatos
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Munkanélküliek számának csökkenése
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	- Humán - Pénzügyi: állami költségvetés és pályázati forrás - Technikai
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Hosszútávon fenntartható, a pályázati lehetőségek függvényében.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns.

3.tábla

A	Intézkedés címe:	Alacsony foglalkoztatottság
B	Feltárt probléma megnevezése	Az alacsony jövedelmű nyugdíjasok nagy száma
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Termelői piac kialakítása és ezáltal a háztáji termékek értékesítésének, mint jövedelem kiegészítő tevékenység végzésének elősegítése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági Program
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	- Közfoglalkoztatás fenntartása, lehetőségek szerinti bővítése - Munkavállalási tanácsadás
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Folyamatos
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Munkanélküliek számának csökkenése
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	- Humán - Pénzügyi: állami költségvetés és pályázati forrás - Technikai
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Hosszútávon fenntartható, a pályázati lehetőségek függvényében.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns.

Nők:

1. tábla

A	Intézkedés címe:	Bölcsőde építése
B	Feltárt probléma megnevezése	Bölcsőde hiánya
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A nők munkába állásának segítése, a családok jövedelmi helyzetének javulása érdekében.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági Program
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	- Megfelelő férőhellyel rendelkező bölcsőde építése pályázati forrásból.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Folyamatos
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Bölcsődei férőhelyek száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	- Humán - Pénzügyi: állami költségvetés és pályázati forrás - Technikai
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Hosszútávon fenntartható, a pályázati lehetőségek függvényében.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns.

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

2. tábla

A	Intézkedés címe:	Visszatérés a munkaerőpiacra
B	Feltárt probléma megnevezése	A családalapítás után a munkaerőpiacra visszatérő nők nehéz helyzetben vannak a munka és a gyermekfelügyelet összehangolása okozta problémák miatt.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A nők munkába állásának segítése, a családok jövedelmi helyzetének javulása érdekében.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Munkahelyek érzékenyítése Bölcsőde építés Az önkormányzat és intézményeiben dolgozó, kisgyermekes nők munkakörhöz és a dolgozó igényeihez igazodó rugalmas munkaidőbeosztásának megszervezése.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Folyamatos
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Munkanélküliek számának csökkenése
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	- Humán - Pénzügyi: állami költségvetés és pályázati forrás - Technikai
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Hosszútávon fenntartható
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

3. tábla

A	Intézkedés címe:	Foglalkoztatottság növelés
B	Feltárt probléma megnevezése	Alacsony iskolai végzettségű nők munkába állásának nehézségei
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Foglalkoztatottság növelése, társadalmi felzárkózás
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági Program
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	- Közfoglalkoztatás fenntartása, lehetőségek szerinti bővítése - Munkavállalási tanácsadás - Képzések népszerűsítése, a részvétel támogatása
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Folyamatos
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Munkanélküliek számának csökkenése
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	- Humán - Pénzügyi: állami költségvetés és pályázati forrás - Technikai
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Hosszútávon fenntartható
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Fogyatékkal élők:

1. tábla

A	Intézkedés címe:	Oktatás szervezése
B	Feltárt probléma megnevezése	Akadálymentesített környezet hiánya, közutak, járdák nem megfelelő minősége
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Közütemények akadálymentesítése, aszfaltozás, járdaépítés
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági Program
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	- Közfoglalkoztatás fenntartása, lehetőségek szerinti bővítése - Munkavállalási tanácsadás
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Folyamatos
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Munkanélküliek számának csökkenése
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	- Humán - Pénzügyi: állami költségvetés és pályázati forrás - Technikai
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Hosszútávon fenntartható, a pályázati lehetőségek függvényében.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

2. tábla

A	Intézkedés címe:	Oktatás szervezése
B	Feltárt probléma megnevezése	Elmagányosodás, társadalmi életből való kirekesztettség
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Programokhoz, szolgáltatásokhoz jutás segítése, „házhoz menő segítségnyújtás”.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági Program
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	- Közfoglalkoztatás fenntartása, lehetőségek szerinti bővítése - Munkavállalási tanácsadás
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Folyamatos
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Munkanélküliek számának csökkenése
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	- Humán - Pénzügyi: állami költségvetés és pályázati forrás - Technikai
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Hosszútávon fenntartható, a pályázati lehetőségek függvényében.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

3. tábla

A	Intézkedés címe:	Oktatás szervezése
B	Feltárt probléma megnevezése	Alacsony jövedelem, nem megfelelő életkörülmények, speciális segédeszközök elérhetetlensége
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Juttatások megigénylésének elvégzése, segédeszközök beszerzési lehetőségeinek felkutatása, valamint önkormányzati segítségnyújtás a finanszírozásban
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági Program
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	- Közfoglalkoztatás fenntartása, lehetőségek szerinti bővítése - Munkavállalási tanácsadás
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	Folyamatos
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Munkanélküliek számának csökkenése
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	- Humán - Pénzügyi: állami költségvetés és pályázati forrás - Technikai
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Hosszútávon fenntartható, a pályázati lehetőségek függvényében.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának eredményességét meghatározó határideje	Az intézkedés méréő indikátor(ok)	Az intézkedés szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés megvalósításához eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége									
1	Munkaerőpiacra Alacsony mértéke munkaképes lakosság körében történő integrálás	a A cél az elsődleges munkaerőpiacra történő integrálás	a A cél az elsődleges munkaerőpiacra történő integrálás	Közfoglalkoztatás fenntartása, lehetőségek bővítése (közfoglalkoztatás szerinti Munkavállalási tanácsadás	Településüzemeltetési 2026. (kedd)	12. 01. Munkanélküliek számának csökkenése	Humán Pénzügyi: Hosszútávon állami fenntartható költségvetés és pályázati forrás Technikai		
2	A periférián élő Passzivitás, tudatos életvitel, kimozdítása	beletörődés, fásultság: jövőkép kialakítása, ez jellemzi a felzárkózás a mélyszegénységben társadalom élők. Hiányzik az közepostályához, a elköltés, a mindennapi erkölcsi tudatosság, a cél, hogy normák szerinti változtassanak saját életvitel. életükön.	Tudatos életvitel, kialakítása, a felzárkózás a mélyszegénységben társadalom élők. Hiányzik az közepostályához, a elköltés, a mindennapi erkölcsi tudatosság, a cél, hogy normák szerinti változtassanak saját életvitel. életükön.	Az érintettek különböző szociális csatornákon (levélben, családszolgáltatók személyesen, telefonon stb.) történő megkeresése a szociális háló tagjai által, munkahely felajánlása, munkábaállás esetén egyéb támogatások kilátásba helyezése, melyek tovább segítik a felzárkózást, és ösztönzőleg hatnak a munkavállalásra, esélyt adva nekik a kitorésre.	01. Munkanélküliek számának csökkenése	12. 01. Munkanélküliek számának csökkenése	Humán Pénzügyi: állami költségvetés és pályázati forrás - Technikai		
3	Bűnmegelelőzés	Bűncselekmények elkövetése tekintettel a kábítószerterjesztésre és fogvasztásra, mint valamint megszaporodott lopásokra	Termelői piac különös kialakítása és ezáltal a háztáji termékek értékesítésének, mint jövedelem a kiegészítő tevékenység végzésének elősegítése	Közfoglalkoztatás szociális ügyintéző fenntartása, lehetőségek szerinti bővítése - Munkavállalási tanácsadás	2026. (kedd)	12. 01. Munkanélküliek számának csökkenése	Humán Pénzügyi: állami költségvetés és pályázati forrás - Technikai		
III. A nők esélyegyenlősége									
1	Bölcsőde építése	A nők munkába állásának segítése, a állásának segítése, a	A nők munkába állásának segítése, a állásának segítése, a	Megfelelő férőhellyel Polgármester rendelkező bölcsőde	2026. (kedd)	12. 01. Bölcsődei férőhelyek száma	Humán Pénzügyi: állami fenntartható, a		

családok jövedelmi családok jövedelmi helyzetének javulása helyzetének javulása érdeklében. érdeklében.

2 Visszatérés a A családalapítás után A nők munkába munkaeorópiacra a munkaerópiacra állásának segítése, a visszatérő nők nehezcsaládok jövedelmi helyzetben vannak a helyzetének javulása munka és a érdeklében. gyermekfelügyelet összehangolása okozta problémák miatt.

3 Foglalkoztatottság Alacsony iskolai Foglalkoztatottság növelés végzettségű nők növelése, társadalmi munkába állásának felzárkózás nehézségei

IV. Az idösek esélyegyenlősége

1 Egészségügyi Helyben elérhető Az idösek egészségi alapellátás egészségügyi állapotának javítása, javítása szolgáltatások az ellátórendszer minimális száma; rossz bővítése, a egészségi állapot szolgálatásokhoz való széleskörű hozzáférés

2 Kultúrális Elmagányosodás és a Az idösek részvétele programok, társadalomtól való a helyi közéletben, foglalkozások elszigetelődés ezáltal az az idöseknek életminőség javítása

3 Alacsony Az alacsony jövedelmű Termelői piac foglalkoztatottság nyugdíjasok nagykialakítása és ezáltal száma a háztáji termékek értékesítésének, mint jövedelem kiegészítő tevékenység végzésének

építése pályázati forrásból.

Munkahelyek munkaügyi ügyintéző, 2026. 12. 01. Munkanélküliek érékenyítése Bölcsöde szociális ügyintéző (kedd) számának csökkenése építés Az önkormányzat és intézményeiben nök munkakörhöz és a dolgozó igényeihez igazodó rugalmas munkaidőbeosztásának megszervezése.

- Közfoglalkoztatás szociális ügyintéző, 2026. 12. 01. Munkanélküliek fenntartása, lehetőségek óvodai (kedd) számanak csökkenése szerinti bővítése -intézményvezető Munkavállalási tanácsadás - Képzések népszerűsítése, a részvétel támogatása

- Egészségügyi szűrések Polgármester 2026. 12. 01. Munkanélküliek szervezése, a betegségek megelőzése érdekében - számanak csökkenése Egészségügyi szolgálatások javítása

- Kifejezeten a alpolgármester, 2026. 12. 01. Munkanélküliek korosztálynak megfelelő művelődésszervező (kedd) számanak csökkenése kulturális programok, teadélutánok, hagyományörző estek szervezése. - A régi értékek fiatalabb generációk számára történő átadására szervezett találkozók.

- Közfoglalkoztatás Polgármester 2026. 12. 01. Munkanélküliek fenntartása, lehetőségek szerinti bővítése - számanak csökkenése Munkavállalási tanácsadás

költségvetés és pályázati pályázati forrás - lehetőségek Technikai függvényében. - Humán - Hosszútávon Pénzügyi: állami fenntartható költségvetés és pályázati forrás - Technikai

- Humán - Hosszútávon Pénzügyi: állami fenntartható költségvetés és pályázati forrás - Technikai

- Humán - Hosszútávon Pénzügyi: állami fenntartható, a költségvetés és pályázati pályázati forrás - lehetőségek Technikai függvényében.

- Humán - Hosszútávon Pénzügyi: állami fenntartható, a költségvetés és pályázati pályázati forrás - lehetőségek Technikai függvényében

- Humán - Hosszútávon Pénzügyi: állami fenntartható, a költségvetés és pályázati pályázati forrás - lehetőségek Technikai függvényében.

V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége		elősegítése	
1	Oktatás szervezése	Akadálymentesített környezet hiánya, akadálymentesítése, közutak, járdák nem aszfaltozás, megfelelő minősége	Közintézmények
2	Programok szervezése	Elmagányosodás, társadalmi életből szolgálatásokhoz való kirekesztettség	Programokhoz, jutás
3	Segítség, ellátás Alacsony jövedelem, Juttatások nem megfelelő megélnélésének elvégzése, speciális segédesszközök elérhetetlensége	segítése, „hához menő segítségnyújtás”. juttatások megfelelő megélnélésének elvégzése, segédesszközök beszerzési lehetőségeinek felkutatása, valamint önkormányzati segítségnyújtás a finanszírozásban	Programokhoz, jutás

-	Közfoglalkoztatás szociális ügyintéző és 2026. fenntartása, lehetőségek szociális szakember szerinti bővítése - Munkavállalási tanácsadás	12.	01. Munkanélküliek számának csökkenése	- Humán - Hosszútávon Pénzügyi: államfenntartható, a költségvetés és pályázati forrás - lehetőségek Technikai függvényében.
-	Közfoglalkoztatás igazgatási ügyintéző, 2026. fenntartása, lehetőségek művelődés szerinti bővítése - polgármester Munkavállalási tanácsadás	12.	01. Munkanélküliek számának csökkenése	- Humán - Hosszútávon Pénzügyi: államfenntartható, a költségvetés és pályázati forrás - lehetőségek Technikai függvényében.
-	Közfoglalkoztatás szociális ügyintéző ,2026. fenntartása, lehetőségek egészségügyi szerinti bővítése -szakmber. Munkavállalási tanácsadás	12.	01. Munkanélküliek számának csökkenése	- Humán - Hosszútávon Pénzügyi: államfenntartható, a költségvetés és pályázati forrás - lehetőségek Technikai függvényében.

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

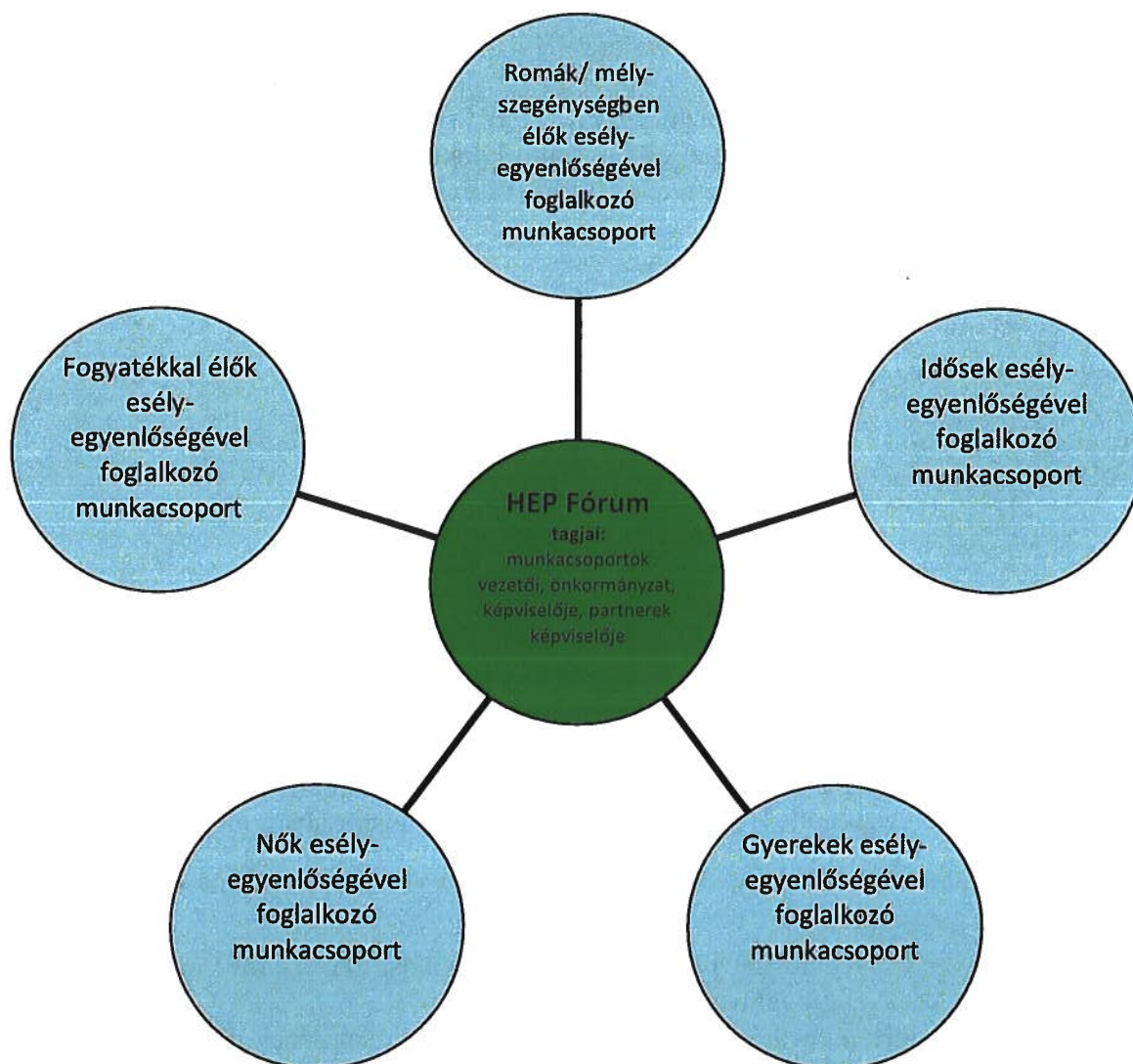
A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.

- Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a **HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Tápiószentmárton Nagyközség Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Tápiószentmárton Nagyközség képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 79/2021(XII.16.) számú képviselő-testületi határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Tápiószentmárton, 2021. december 16.

Györe László
polgármester

